

TÖÖAEG

Ettevõtted jälgivad alluvaid tarkvara abiga

Läti ettevõtte pakub firmadele töötajate veebikasutuse jälgimiseks tarkvara. Eestis kasutavad seda ka näiteks Tele2, Rimi, SEB. ▶8-9

MAJUTUS

Rekordiliselt hea aasta siseturismile

Nordic Hotelsi juht **FELIKS MÄGUS** tõdes, et sõites konverentsile või tööreisile, peatutakse pigem hotellis, mitte tuttavate ja sugulaste juures, mis masu ajal oli tavapärane. ▶11

Äripäev

Kolmapäev, 13. veebruar 2013
nr 30 (4687) 2,50 eurot

↑ EUR/USD
1,3432

↓ USD/EUR
0,7444

↓ EUR/SEK
8,5692

↑ NordPool
44,53

↓ Euribor
0,369%

TEEOLUD Paide kesklinnas sunnivad autojuhte liikluseeskirja rikkuma ja sõitma vastassuunavööndis, sest neile mõeldud sõidurada on läbimatu lume all. FOTO: ANDRAS KRALLA

▶ Linn ostab kallist ja ülinõudlikku tänavapuhastusteenust, millega hanke võitnud firma hakkama ei saa. ▶4-5

Paide luksuslik teehooldusteenus

KINNISVARA

Kinnisvaratehinguid üle kümnendiku enam

Kindlustunne ostmiseks on kasvanud ning tehinguid teevad peamiselt kolmekümnendatesse eluaastatesse jõunud inimesed. Tehingute arvu kasvu võib oodata ka sellel aastal. ▶6-7

INVESTOR

Kaubamaja kasum oodatust väiksem

Tallinna Kaubamaja neljanda kvartali kasum tuli alla analüütikute ootuste, kuna Selveri laienemine võttis kasumlikkust maha. Kasum vähenes aastaga 5,7 protsendi. ▶16-17

EHITUS

Kuidas vältida seent ja hallitust?

Hallitust põhjustab kõige enam liigne õhuniiskus. Eksperdid annavad soovitusi, kuidas majades ja korterites hallituse teket ära hoida ning vajadusel sellest lahti saada. ▶12-13

KOLUMN

Sotsiaaldemokraate järgmisel valimisperioodil võimule lasta on veel liiga vara.

Äripäeva peadirektor Igor Rõtov leiab, et sotsid või keskerakondlased paneks niigi vaevaliselt käivituvale majanduskasvule piduri peale. ▶14

TEGIJA

Andres Heinver

üllatas oodatust väiksema kasumiga

↓ Eile üllatas Tallinna Kaubamaja analüütikute ootustest väiksema neljanda kvartali kasumiga. Peamiselt vähendas ettevõtete kasumlikkust Andres Heinveri juhitava Selveri laienemine. Selveri puhaskasum vähenes nimelt ligi viiendiku võrra. Hea uudis on, et käivet kasva-

tas ettevõtte jällegi nelja protsendi võrra, ehkki osa sellest võib analüütikute sõnul kirjutada sügisel avatud poodide arvele. Ja uusi poode kavatseb Selver avada ka tänavu – sõlmitud on nelja uue kaupluse üürilepingud. See võib aga jällegi kasumit vähendada. Nokk kinni, saba lahti.

REPLIIK

Riigi abi väikeettevõtjatele

Justiitsminister Hanno Pevkur lubab, et veel sel aastal saab üle vaadatud seadus, mis kiirendab pankrotiprotsessi. Lähitulevikus peaks käivituma ka elektrooniline kohustuste kalender, mis tuletab ettevõtjatele varakult meelde tähtajad deklaratsioonide esitamise kuupäevadest kuni maksude tasumise päevani välja. Riigi eesmärk peab olema luua selge, arusaadav ja kvaliteetne õigusloome ning toimivad e-lahendused, mis lihtsustaksid elukoige keskmiste ja väikeettevõtjate elu.

LISALUBADUS minister Hanno Pevkurilt: järgmisest aastast käivitub ka e-raamatupidamiskeskond.

PÄEVA FAKT

4

PROTSENTI suurenes mullu kaupade eksport. Eestist eksporditi 2012. aastal kaupu jooksevhindades 12,6 miljardi euro eest. Kasvutempo jäi oluliselt aasta varasemale alla. Ekspordi-impordi vahe ehk kaubavahetuse puudujääk oli mullu 1,2 miljardit eurot.

AJALOO ILU

Egiptlaste võimuvahetus

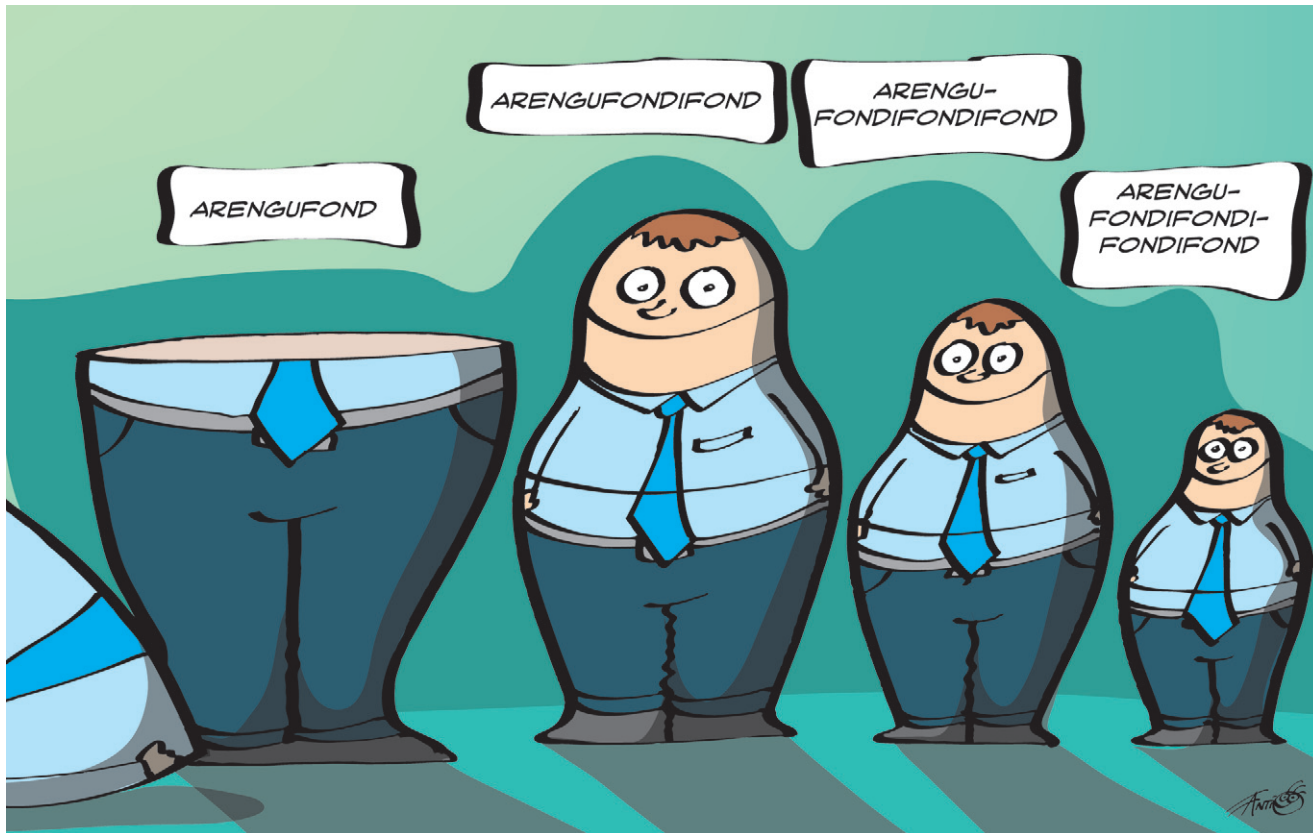
Veebruar 2011. Egiptuse presidendi Hosni Mubarak tagasiastumine 11. veebruaril 2011 kergitas börse Lähis-Idas. Näiteks Abu Dhabi börs kerkis kuu kõrgeimale tasemele. Toornafta hind maailmaturul läks samas lühiajaliselt langusse. Mubarak andis Egiptuses võimu üle sõjaväele, seda pärast 18 päeva kestnud ohvrirahkaid rahvarahutusi.

Hetkeseis. Olukord riigis on pärast võimuvahetust ja põhiseaduse muutmist stabiliseerunud. Mubarak kannab halvenvast terviset hoolimata talle Egiptuse ülemkohtu poolt mõistetud eluaegset vanglakaristust.

HOMME

Kuidas maanduda turvaliselt aastas 2050?

LOE ÄRIPÄEVAST

ILLUSTRATSIOON: ANTI VEERMAA

JUHTKIRI

Arengufondi ümberkorraldus vajab usalduskrediiti

Äripäev toetab Arengufondi juhi Tõnis Arro reformikava, mis suurendab tulevikus tuntavalt riskiinvesteeringute mahtu ja samas kaitseb meid riigi raha mõttetu laristamise eest.

Plaan elavdada Eestis riskikapitalitööstust ja asutada Arengufondi juurde uus nn fondide fond, mis investeeriks erakapitali kaasavatesse allfondidesse, on samm õiges suunas.

Möödunud suvel andis Äripäev Arengufondile karmi hinnangu: see pikemat aega suurte sõnade saatel raharaiskamisega tegelev asutus peaks tegevuse lõpetama või siis, kergelt sarkastilise mõõndusega, kogu maksumaksjalt saadud ning investeerimiseks ette nähtud raha erafondide kätte andma.

Tundub, et Arengufond on pärast Arro juhina ametisse astumist Äripäeva soovitusi järginud. Asutus asus kokku hoidma jooksvatelt kulutustelt, kärbiti personali ja koliti ümber mõistlikuma hinnaklassiga kontoriruumidesse. Nüüd pandi lauale julge plaan Eesti riskikapitalituru elavdamiseks.

Kui kava kohaselt tekib ühe riikliku investimisfondi asemele mitu otseinvesteeringuid tegevat erafondi, siis – kui usaldada teooriat – peaks suurenema kapitali pakkumine ja aktiveeruma turg. See saadaks väga hea sõnumi Eesti idufirmadele, kel tekis senisest laiem võimalus investoreid valida.

Usaldus. Teorias peaks riigi roll varase faasi investeeringute tegemises seisnema turutõrke ületamises. Kui riik aitab investeerida arenevatesse ettevõtetes sellises faasis, kus ebaõnnestumise tõenäosus on niivõrd suur, et ületab erainvestorite riskitaluvuse, siis – kui usaldada teooriat – peaks riigi finantstugi tagama võimaluse niisuguste innovaatiliste ettevõtete sünniks, mis muidu jääksid sündimata.

Muutuskava võib ilmselt arvestada valitsus-

”

Plaan elavdada Eestis riskikapitalitööstust on samm õiges suunas.

koalitsiooni toetusega, sest plaani heaks kiitnud Arengufondi nõukogusse kuuluvad teiste hulgas ministrid Jürgen Ligi ja Juhan Parts ning riigikogu liikmed Mart Laar ja Kaja Kallas.

Eeldades, et muutuskava saab parlamendi heakskiidu ning Arengufond saab seadusega võimaluse asutada fondifondi, mis investeerib erakapitali kaasavatesse allfondidesse, on järgmine loogiline küsimus: kes oleks need eraiskud või investorid, kelle raha kaasatakse uude fondifondi ja selle allfondidesse? Arengufondi hinnangul peaks vähemalt mõne neist allfondidest asutama kogenud rahvusvahelise kogemusega riskikapitalistid.

Arengufond loodab asutatavasse fondifondi lisada ka tõukefondide vahendeid. Samuti nähakse head perspektiivi koostöös pensionifondide halduritega, kellel on praegu Eesti turul suhteliselt piiratud võimalused oma kapitali paigutamiseks. Kui usaldada Tõnis Arro optimistlikku sisetunnet, peaks selle tulemusel kapitali pakkumine varase faasi investeeringuteks loodetavasti muutuma suuremaks ja kvaliteetsemaks.

Äripäeva hinnangul on see lootus õigustatud, kuid on paljusi mängu tulevate riskikapitalistide ja fondihaldurite nägu. Küsimus on nende inimeste kompetentsis – mida nad oskavad ja kas neil on küllalt usalduskrediiti. Head fondivalitsejad ei teki iseenest, kuid saame ainult rõõmustada, kui õnnestub sedalaadi kompetentsi Eestisse juurde tekitada.

Õige riskivalik. Maksumaksjate ja riigi poolt vaadates on risk seda suurem, mida rohkem läheb mõnes idufirmas kontroll nende raha liikumise üle riskikapitalistidele. Samas, kui Arengufondi osalusel tekib piisaval arvul allfonde, siis on maksumaksja raha eest soetatud munad pandud mitmesse korvi ja osa riskidest õigesti maandatud. Kes üldse ei riskiks, see ei saaks ilmselt midagi.

SUURES KOGUSES KASUTATUD KONTORIMÖÖBLIT!

45€
(sisaldab km)

MARTELA RULOOKAPP

Tähetorni 21j, Tallinn
Tel 552 6608

www.Apuneks.ee

Nurmiko Aiandipood

Tel 673 7530, aiandipood@nurmiko.ee

Parim valik tulpe uuenenud Nurmiko Aiandipoest

www.nurmiko.ee

KAARDID ENNUSTAVAD
Tel 900 1727 • 24 h

Hind 1,09 €/min
Sooduspakkumine: **www.ennustus.ee**
Kätelt ennustamine veebis: **www.hiromantia.eu**

Äri teenuste rubriigi standardreklaam
42x26mm hinnaga 15€

Reklaami tellimine: reklaam@aripaev.ee
Tel 667 0105 • faks 667 0200

ÜTLES

Alari Aho: Kui jälgitakse töötaja arvutikasutust väga detailiselt, pole probleem uudiste lugemises, vaid usalduses.

Töötaja efektiivsuse mõõtmise teenust pakkuva ettevõtte Toggl asutaja ja vaimne isa töötajate arvutikasutuse jälgimisest. LOE LAHEMALT LK 8-9

LÜHIDALT 3

13. veebruar 2013 ÄRIPÄEV
toimetaja Ave Lepik, tel 667 0173, e-post ave.lepik@aripaev.ee

Kiirabi küsib annetusi suvepäevadeks. Vastutasuks pärjatakse heategija sponsori aunimega

KADRI JAKOBSON
kadri.jakobson@aripaev.ee

MTÜ Eesti Kiirabi Liit saadab ettevõtetele abipalveid rahastada üleriigilist suvist kokkutulekut, milleks on vaja koguda 10 226 eurot.

Pöördumisele alla kirjutanud kiirabi liidu juhatuse aseesimees Raul Adlas ütles, et sellisel suvepäevi rahastatud juba 20 aastat.

“Riigieelarvest selle jaoks maksumaksja raha kasutada ei saa, seda ei ole seal olemas,” lausus Adlas. Ta lisas, et liit on teinud varem taotluse hasartmängumaksu nõukogule, kuid seal ei leidnud nende projekt toetust. Nii püütakse leida ürituse rahastamiseks muid vahendeid.

“Sellel nädalal on meil kokku lepitud kokkusaamine kolme ettevõttega. Tavaliselt arutame, mida nemad meilt ootavad

KIIRABI liidu juhatuse aseesimees Raul Adlas ütles, et 20 aastat on kiirabitöötajate suvepäevi annetuste varal korraldatud.

FOTO: ANDRAS KRALLA

ja mida meie saame nende heaks teha. On olnud erinevaid variante, näiteks on olnud mingeid teavituskampaaniaid...” selgitas Adlas ning lisas, et sel aastal ei ole neile veel ühtegi kindlat pakumist tehtud. Varasematel aastatel on vajalik summa enamasti kokku saadud. Mis saab aga siis, kui loodetud summat ei koguta?

“Sellisel juhul peame tegema osavõtumaksu selliseks, et üritus igal juhul toimuks. Kui see aga ületab kriitilise kümne euro piiri inimese kohta, siis pere deega lihtsalt kohale ei tulda,” ütles Adlas, kelle sõnul kaob siis ürituse efekt.

Kiirabi liidu saadetud pöördumises seisab, et toetussummadest tasutakse laagriplatsi rent, tehniline tugi ja osaliselt toitlustus. Vastutasuks pakutakse ettevõtetele võimalust esitleda end sponsorina.

ELEKTER

Parts: võrgutasu on Eestis solidaarne

Majandusminister Juhan Partsi hinnangul ei peaks Eesti võrgutasusid võrdlema Soome ja Saksamaaga. Siinne tasu on võrdne kõigile tarbijatele, sõltumata tema kaugusest elektrijaamast.

“Võrgutasu on seda väiksem, mida rohkem üle Eesti kõikjal elektrit tarbitakse, ega olene sellest, kas tarbija on näiteks Narvas elektrijaamadele väga lähedal või hoopis Kilingi-Nõmmel. See on selles mõttes solidaarselt korraldatud tasustamise süsteem ja võrdlus Saksamaa ja Soomega päris ei sobi,” selgitas minister riigikogu ees küsimustele vastates.

7 päeva

Gaselli kongressini

20. veebruaril
Swissôtel Tallinnas
räägib Olympic Casino
tegevjuht **Madis Jäger**
laienemise valusatest
õppetundidest.

Lisaks esinevad Oleg Ossinovski, Urmas Purde,
Maris Lauri, Marko Rillo, Valdo Randpere, Madis Müller,
Ain Kuusik, Jüri Ross.

Registreerimine www.seminarid.aripaev.ee
või registreerimine@aripaev.ee

VAHETA OMA DŽIIP TÕELISE JEEP® GRAND CHEROKEE VASTU!

Uue Jeep® Grand Cherokee kaasa 3000 € Jeep® raha.

Vali ise, kuidas kasutada! Võimalused:

1. Lase oma auto tasuta ära hinnata ning uue Jeep® Grand Cherokee ostmisel lisame vana auto tagasiostuhinnale 3000 €
2. Tasuta korralised hooldused kuni 130 000 km
3. Jeep® Grand Cherokee 3000 € võrra soodsamalt

Jeep® liising SEB Liisingust, intress 1,99% + 6 kuu Euribor

Keskmine kütusekulu 8,3 l/100km, CO₂ emissioon 218 g/km. Kampaania kehtib kuni 31. märtsini või kuni autosid jätkub.

Krediidikulukuse määr on 4,43% aastas järgmistel näidistingimustel: vara hind 51900 € koos KM-ga, sissemakse 15%, jääkväärtus 30%, lepingu periood 60 kuud, lepingutasu 199 €, aastane intressimäär 1,99%+6 kuu Euribor.

SILBERAUTO

Silberauto Eesti AS Jeep® esindused • Tallinn • Peterburi tee 50a Tallinn tel 5333 7943 • Tartu • Ringtee 61 tel 730 0785 • Pärnu • Riia mnt. 231a tel 445 1999 • Jõhvi • Jaama 42a tel 5333 7740 • Viljandi • Pargi 3b tel 435 4902 • Rakvere • Haljala tee 1, Tõrremäe Tel 5333 7875 • Kuressaare • Tallinna 82b tel 5333 7794 • www.jeep.ee • Jeep® on Chrysler Group LLC registreeritud kaubamärk.

”Margus Lantin: Tavaliselt ei ole keegi nii rumal, et telliks ise vabatahtlikult neljandat seisunditaset.

Hangete Korraldamise MTÜ juhatus liige Paide linna otsuse kohta

ÄRIPÄEV 13. veebruar 2013

toimetaja Ave Lepik, tel 667 0173, e-post ave.lepik@aripaev.ee

RIIGIHANGE

Paide hankeaps.

Linn tellis võimatuna näiva tänavahoolduse

HANNES SARV
hannes.sarv@aripaev.ee

Paide linn kirjutas tänavate hoolduse hankesse sisse talvise lumekoristuse ülikõrged nõuded ja põhjustas sellega tänavapuhastajate nurina. Hanke võitis kohalik firma ja tegelikkuses linnatänavate olukord hankes nõutule ei vasta.

Lumekuhi otse Paide keskväljakul on mitme mehe kõrgune. See häirib mõneti liiklust: arvestada tuleb, et lumekuhja tagant võib tulla auto, mis seetõttu märkamata jääb. Samas: teed linnas on läbitavad. See aga, kas liiklus Eestimaa südalinnas rahuldavalt toimib, pole Paide talihoolduse probleem. Mure on selles, mida linnavalitsus talihoolduse lepingu järgi on tellinud ja millist teenust tegelikult saab ja nõuab. Lahknevus riigihanke tingimustega nõutu ja tegelikult täidetava vahel on suur.

Suurejoonelised nõudmised. Paide linna tänavate hooldamise riigihange toimus juba mullu mais-juunis. Linn otsis tööde tegijat aastateks 2012–2014. Äripäevale räägitigi kummalisest hankest mullu suvel, kuna hanke nõudmised olid ootamatult suurejoonelised. Üle pooltele Paide tänavatele tellis linn kõrgeima puhtusastmega talvise tänavapuhastuse ehk majandusministri määrusega kinnitatud nn neljanda seisunditaseme. See tähendab, et sõidutee peab olema lume- ja jäävaba sõiduradade laiuses. See kõik on tehtav, aga selleks kuluks hulk raha.

Teehoolduse teenusepakkujad olid sellisest nõudmisest üllatunud. Nii näiteks küsis Tallinna firma Tänavapuhastuse ASI müügijuht Toomas Laurits Paide linnalt selle eraldi üle. “Tegime väikese kontrollarvestuse ja korruatasime Paide linna 4. seisunditasemega tänavate mahu meie 2007. aastal Tallinna kommunaal ameti hanke pakutud lume väljaveo ühikuhinnaga. 2007. (!) aastal pakutud ühikuhinnast lähtudes saime ainult 4. seisunditasemega tänavatelt lume väljaveo ligilähedaseks hinnaks umbes 20 000 eurot kuusi!” kirjutas ta.

Rahul ei olnud ka teine teehoolduse ettevõtte, Tartus asuv OÜ Tänavakoristus. Nemad pöördusid esialgu hanke pärast rahandusministeeriumi

”Kui täht-tähtelt hakata vaatama, siis igal ajahetkel seda neljandat taset täidetud ei ole, see on tõsi.

Hanke võitnud Järva Teede juht Peep Õun

TEEDEPUHASTUSE hanke võitnud ASI Järva Teed juhataja Peep Õun kinnitab, et tema ettevõtte töötab piiri peal, olles sõltuv hinnatõusust ja talve heitlikkusest. FOTO: TIIT REINBERG/JÄRVA TEATAJA/SCANPIX

61%

tänavaid on Paide linn otsustanud hooldada kõige kõrgematele nõudmistele vastavalt. Näiteks Tallinnas on sama tasemega hooldatud 3% tänavatest.

KAANEL5

13. veebruar 2013 ÄRIPÄEV
toimetaja Ave Lepik, tel 667 0173, e-post ave.lepik@aripaev.ee

LUMEKUHI kõrgeima puhastusastmega tänaval Paide keskväljakul. FOTO: ANDRAS KRALLA

juures asuva vaidlustuskomisjoni poole, ent võtsid kaebuse tagasi. Tagantjärele meenutab firma juht Toomas Joost, et nende jaoks oli samuti probleemiks ülikallis nõudmine, aga kui linn kinnitas, et seda soovibki, otsustasid nad vaidlemisest ja osalemisest loobuda.

Tee jääkihi all. Lõpuks võitis Paide linna hanke kohalik firma Järva Teed AS, mis kuulub ASi Nordecon ehituskontserni. Ettevõtte küsis kahe aasta tööde eest 257 000 eurot. Pakkumise esitas ka Tallinna firma Tänavapuhastuse AS, kuid nende kalkulatsioon osutus märksa kõrgemaks ehk 371 000 eurot.

Kuigi info kummalisest hankest jõudis toimetusse juba mullu, võttis Äripäev teema uuesti üles möödunud nädalal. Seda põhjusel, et talvisel ajal on võimalik kontrollida, kas hanke tingimused Paides on tõepoolest täidetud. Lühike sõit mööda linnakese peamisi tänavaid räägib teist keelt – lausa kurioossena mõjub näiteks ristmik, kus linn tellib kõrgeima puhtusastmega tänavapuhastust, kuid üks sõidusuund on hoolimata sellest kaetud pakku jääkihiga, rääkimata pisematest nõuete-rikkumistest.

Hanke eest vastutav Paide keskkonnanõunik Tiina Kivila märgib linnavalitsuses kohtudes siiski, et linn nõuab lepingu täitmist ja töövõtja lepingut ka täidab. Puudujääke võib ette tulla ja töövõtja neid ka vastavalt linna palvele kõrvaldada. Kivila lisab, et lume väljavedu on tellitud just järgmiseks päevaks pärast ajakirjanike tutvumist tänava ääri kaunistavate lumekuhjadega.

Hange tekitab kahtlusi. Hanke võitnud Järva Tee-de juht Peep Õun siiski mõonab, et neljandat seisunditaset linnas tagatud ei ole. “Kuna lume äravedu on lepingu järgi linna tellida, siis me püüame seda ka jõudumööda korraldada. Kui täht-tähtelt hakata vaatama, siis igal ajahetkel seda neljandat taset täidetud ei ole, see on tõsi,” nendib ta. Õun lisab, et ei tea, miks linn sellise nõudmise lepingusse kirjutas.

Vastukaaluks märgib hankel kaotajaks jäänud Tänavapuhastuse ASi müügijuht Laurits, et praegust teenust, kus neljandat seisunditaset ei täideta, saaks ka Järva Teede hinnast ilmselt odavamalt pakkuda. Konkurentidel on hanke suhtes tekkinud kahtlus kohalike kokkumängule. “Hange tehakse omadele ja pannakse hullud nõuded. Kui nad se-

Ä Kaks küsimust Miks üldse nõudis linn niivõrd suures ulatuses 4. seisunditaset?

Miks ei ole töövõtja seda teinud ja linn seda nõudnud?

TIINA KIVILA
Paide linnavalitsuse keskkonnanõunik

See on linnavolikogu keskkonnakomisjoni koosolekul vastuvõetud otsus ja selline on ka linnakodanike soov. Raha lepingu täitmiseks on eelarves ette nähtud.

Töövõtja on lepingut täitnud ja linn on ka nõudnud lepingu täitmist. Vastavalt lepingule kontrollib linn jooksvalt lepingu täitmist ja puuduste avastamisel teeb töövõtjale ettekirjutuse töö kvaliteedi ja tehniliste tingimuste kohta.

Töövõtja on kohustatud puudused likvideerima tellija antud tähtaja jooksul. Teatud puudusi võivad põhjustada ka linnakodanikud oma käitumisega, kui näiteks pargitakse sõidukit pikema aja jooksul tänava äärde ja töövõtjal ei ole võimalik seisundit tagada.

da tegelikult ei taha, siis ärgu kirjutagu hankesse, saavad teised ka osaleda,” ütleb osavõtmisest loobunud Joost Õust Tänavakoristus.

Õun kinnitab, et koduväljakueelis neil on, aga kokkulepped linnaga ja võõraste eemalepeletamine on vandenõuteooria. “Ametnikud ei ole ju lolliid, et nad sellise asjaga mängivad. Nii need küll ei ole, et lepime kokku ja peletame teised eemale. Me lähtume samadest hanketingimustest ja nõudmistest,” vastab ta. Õun selgitab, et nende koduväljakueelis tähendab eelkõige tehnika ja inimeste kohalolu.

Teenust odavamaks teha poleks seal tema sõnul enam võimalik. “Kõik hinnad on tõusnud. Pidime ka esimesest jaanuarist töstma palkasid 5–8%, räägime kütusest, varuosadest: me teeme piiri peal ja meie edukus sõltub sellest, kui heitlik see talv on.” Ta räägib, et ei eeldagi sellest lepingust kasumit, nii naljakas kui see ka ei tundu. “Eesmärk tegelikult on talvel alakasutatud inimressursi ja masinressursi kasutamine,” ütleb ta.

Valmisfirmade müük, äri- ja mittetulundusühingute asutamine

Firma kätte 24H jooksul! Suur nimevalik

www.wasp.ee info@wasp.ee tel 677 0155 mob 51 12 061

wasp project

Neljas seisunditase nõuab eritehnikat

Paide linn tellib kõrgeimat ehk neljandat seisunditaset pea sama suurel osal teekatte pinnast kui Tallinn ja üle kahe korra suuremal pindalal kui Tartu.

Ent kui näiteks Tallinnas on linn otsustanud kõige kõrgemate nõudmiste kohaselt hooldada 3% tänavatest, siis Paides on vastav suurus 61%.

Võrdluseks: Maardus näiteks neljandat taset üldse ei tellitudki. Maardu hanke korraldas linna tellimisel Hangete Korraldamise MTÜ. MTÜ juhatuse liige Margus Lantin ütleb, et tavaliselt ei ole keegi nii rumal, et telliks ise vabatahtlikult neljandat seisunditaset. “Esiteks on Eesti talves 4. taseme saavutamiseks va-

jalik eritehnika ja teiseks erineb 4. tase 3.-st vaid hinna poolest. Ehk ma ei oskaks siia 4. taseme jaoks ühtegi mõistlikku põhjendust välja mõelda,” selgitab ta.

Tallinna kommunaalameeti juhataja asetäitja Tarmo Sulg räägib, et Tallinnas on kõrgeim hooldustase seal, kus vaja tagada ohutu liiklus võimalikult lühikese hooldustsükli jooksul. Need on mäkketõusud näiteks Ehitajate teel, Tartu maanteel ja Narva maanteel lauluväljaku juures. Samuti puhastatakse Tallinnas kõrgeimal tasemel tänavaid seal, kus on suur jalakäijate liiklus ehk eelkõige vanalinnas. Magistraalidel rakendatakse peamiselt 3. taset.

20
tuhat eurot kuus maksis Toomas Lauritsa sõnul 2007. aastal 4. seisundiastmega tänavatelt lume äravedu Tallinnas.

VOLVO ESTONIA OÜ on 2003. aastal loodud Volvo Trucks tütarfirma, mis tegeleb Volvo veoautode müügi, hoolduse ja remondiga. Volvo Estonia OÜ esindused asuvad Tallinnas, Tartus ja Pärnus. Kolmes esinduses töötab kokku 75 inimest. Volvo veokeid müüakse ja teenindatakse enam kui 140 riigis üle 2300 edasimüügifirma ja töökoja kaudu. Volvo Trucks kuulub rahvusvahelisse Volvo Gruppi ja on üks juhtivatest raskeveokite tootjatest maailmas. Lisainfo ettevõtte kohta www.volvotrucks.ee

Volvo Estonia ootab oma sõbraliku ja professionaalse meeskonnaga liituma

Tallinna töökoja juhatajat

Sinu töö eesmärgiks on tagada töökoja kasumlikkus ja efektiivsus. Sa korraldad töökoja igapäevatööd, juhid 30-liikmelist meeskonda ja vastutad hea kliendisuhtluse eest. Sa koostad töökoja äriplaani ja eelarve, vastutad selle uuendamise ning aruandluse eest. Sinu töö peamiseks tulemuslikkuse näitajateks on töökoja remonditundide arv, varuosademüügi tulemused, klientide rahulolu ja meeskonna motiveeritus. Sa allud järelemüügi juhile ning Sa teed tihedat koostööd Volvo Estonia juhtkonnaga.

Oled sobiv kandidaat, kui Sul on kõrgharidus, autoalased tehnilised teadmised, vähemalt 3-aastane autoteeninduse valdkonna ning meeskonna juhtimise kogemus. Sul on väga hea eesti ja inglise keele oskus ning vene keele oskus suhtluse tasandil. Oma töös oled Sa iseseisev, initsiatiivikas, nõudlik, järjepidev ning meeskonnatööle orienteeritud. Sinu juures hinnatakse väga head analüüsivõimet, pingetaluvust ning ausust ja eetilistust. Volvos on edu alustaladeks kompetentsus, kohusetunne ja entusiasm.

Volvo Estonia pakub huvitavat ja mitmekesist tööd, toetavat meeskonda, kaasaegseid töötingimusi ning arenemisvõimalusi Volvo Grupis. Lisaks tasuta sportimisvõimalusi, ühiseid ettevõtmisi kolleegidega ja võimalust saada osa Volvo Grupi rahvusvahelisest organisatsiooni-kultuurist.

Volvo Estonia OÜ Tallinna esindus asub Kurekivi tee 10, Lehmja küla, Rae vald, Harjumaa.

Kandideerimine:
www.fontes.ee/talendipank

Tähtaeg 26. veebruar

Lisateave telefonil: 6277 077

Juhtivkonsultant:
Kaire Võitra

Nooremkonsultant:
Liisi Marks

KINNISVARA

Kinnisvara ostmine sai mullu hoogu juurde.

Tehingute arv kasvas 12%

A ALYONA STADNIK
alyona.stadnik@aripaev.ee

Mullu tehti Eestis 12 protsenti enam kinnisvaratehinguid kui aasta varem, kokku sõlmiti 36 176 kinnisvara ostu-müügitehingut. Kindlustunne kinnisvara ostmiseks on kasvanud ning tehinguid teevad peamiselt kolmekümneendatesse eluaastatesse jõunud inimesed.

Eelmise aasta tehingute koguväärtus ulatus 1,7 miljardi euroni, mis on 13% suurem kui 2011. aastal, teatas statistikaamet.

Võrreldes kinnisvaraturu madalseisuga 2009. aastal on tehingute hulk kasvanud 38%. Samas kõrgaja, 2006. aastaga võrreldes on tehinguaktiivsus siiski veel 40% madalam.

Ostetakse nii elamiseks kui ka investeeringuks. Uus Maa Kinnisvarabüroo juhatuse liige ja elukondliku kinnisvara tegevjuht Elari Tamm tõdes, et eelmisel aastal kasvas neil võrreldes 2011. aastaga nii käive kui ka tehingute arv. "Kasvatasime korralikult käivet, üle 20%, ja tehingute arvu ka umbes sama palju," lausus Tamm.

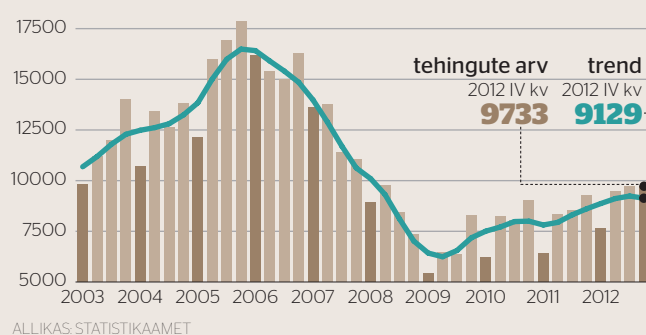
Tamm viitas, et suur hulk tehinguid tehti oma vahenditega, mis viitab sellele, et on kasvanud nii hoiused kui ka investeerimise hulk kinnisvaras. "Ostetakse nii üürimiseks kui ka elamiseks," märkis Tamm.

Ostjad on näiteks spetsialistid, kes on kolme-

Statistika Tipuni veel topelt tee minna

Notariaalselt tõestatud kinnisvara ostu-müügitehingud Eestis

Viimase 10 aasta jooksul pole nii suurt osakaalu kinnisvaratehingutest tehtud omavahenditest.

Swedbanki eraisikute finantseerimise divisjoni juht Andres Tukkk

kümneendates eluaastates, on olnud tööturul kümme aastat ning on jõudnud sinna, et sissemakse raha kokku kogunud. "Põhjus, miks on tehingute arv kasvanud, on see, et 2011. aasta oli euro aasta ning oli kohanemisaasta. 2012. aasta näitas, milleks me võimelised oleme ning ka kindlustunne on kasvanud," lausus Tamm.

Rääkides sellest aastast, ütles Tamm, et kui majanduskasv on 3% juures, siis tehingute arv kasvab sellel aastal vähemalt 10%.

Tarbijad optimistlikumad. Ober-Haus Kinnisvara analüütik Rain Rätt ütles, et ettevõtte üüri- ja ostu-müügitehingute koguarv kasvas peaaegu samas tempos kui kinnisvaraturg 2012. aastal kokku võrreldes 2011. aastaga. "Tehingute arvu kasvu põhjuseks on eelkõige mõningane tarbijate optimismi taastumine, kõrgeinud inflatsiooniootus ja madalad intressimäärad, mis sunnivad tarbijaid rohkem raha reaalvaradesse paigutama," põhjendas Rätt. Ta lisas, et ka läbi aegade soodsaimad intressimäärad toetavad pangalaenu eluaseme soetamist. "Kui tehingute maht jääb 2013. aastal samale tasemele kui 2012. aastal, oleks see oodatav tulemus. Üllatav võiks olla tehingute arvu rohkem kui 10% kasv või vähenemine," ennustas Rätt.

Eelmise aasta tehingute koguväärtus ulatus

Uus Maa Kinnisvarabüroo juhatuse liige ja elukondliku kinnisvara tegevjuht Elari Tamm ootab tänava tehingute arvu kasvu vähemalt kümnendiku võrra. FOTO: ANDRAS KRALLA

Kui Teil on võlanõuetest tulenevaid pretensioone järgmiste isikute vastu, siis võtke ühendust võlaküttidega:

Faabula AS	10003850	Pavel Kondratenko
EXE-Project OÜ	12012965	Endrik Kull
Volserv OÜ	12123357	Priit Balod
Raudkapital OÜ	12062986	Kaido Raud
Mars-Studio OÜ	11482150	Andrei Markus
Pinna Toit OÜ	11484455	Elmir Osmanli, Rovshan Guliyev, Aga Rzajev
NENENENE OÜ (end Loodesystem OÜ)	10652078	Hillar Talts
Töötute Adaptatsioonikeskus MTÜ	80197643	Larissa Štukaturova
Zenmeri OÜ	10064596	Galina Romanova, Victor Romanov, Elena Romanova

Ostame ja meenetleme nii üksiknõudeid kui ka võlaportfelle.

Võlakütid OÜ | Jõe tn 3, Tallinn | tel 668 1130 | post@volakytid.ee | www.võlakütid.eu

Karis: Arengufond pidi astuma sammu edasi

Arengufondi nõukogu esimehe Alar Karise sõnul on otseinvesteeringute lõpetamine ning idufirmade rahastamine fondifondide kaudu samm edasi.

"Arengufondi investeerimis-tegevus on olnud edukas, aga nüüd on vaja astuda samm edasi," põhjendas ta vajadust strateegilise muudatuse järele. Karise sõnul võimaldab muudatus paremini kasutada investeerimiskapitali ja saavutada investeerimistegevuse eesmärgi, milleks on kapitali pakkumine varase faasi innovaatilis-

ARENGUFONDI nõukogu esimees Alar Karis. FOTO: ARNO MIKKOR

tele ja ambitsioonikatele ettevõtetele ning Eesti riskikapitalituru arendamine.

Arengufondi teatel näitab mitme maa kogemus, et riiklikud riskikapitaliinvesteeringud on pikaajalises plaanis edukamad, kui investeeringuid ei tehta otse ettevõtetesse, vaid fondifondide kaudu.

Muutuse elluviimise järgmine samm on seadusemuudatuse algatamine, kuna praegu tohib fond teha investeeringuid vaid ettevõtete põhikapitali.

ARIPAEV.EE

Ostuplaan eelkõige noortel

Eesti Kinnisvarafirmade Liidu (EKFL) tellitud uuringu järgi peab üle kolmandiku elanikkonnast kinnisvara ostmiseks aega soodsaks, kõrgema sissetulekuga inimeste hulgas arvab sama suisa 51%.

Tähelepanu väärib, et kinnisvaraostu plaaniga inimeste hulgas enam kui pooled on alla 30aastased noored. Kinnisvaraturu suhtes on kõige optimistlikumad 16–29- ja 30–49aastased inimesed. Uuringu kohaselt peab 37% elanikkonnast aega kinnisvara ostmiseks soodsaks. 8% elanikkonnast peab tõenäoliseks, et nad lähema 2–3 aasta jooksul endale elamispinna ostavad. Kõrgeim on protsent vanusegrupis 16–29 aastat, kus eluaseme ostmise plaaniga on 20% küsitletutest. Kõikidest lähiaastatel kinnisvara osta plaanivatest isikutest kuulub aga lausa 58% antud vanusegruppi.

Kinnisvarafirmade liidu tegevdirektori Tõnis Rütüti sõnul puudub noortel masuaegne negatiivne kogemus ja seetõttu ongi just nemad järgmised kinnisvaraturu vedajad.

1,7 miljardi euron, mis on 13% suurem kui 2011. aastal. Korteriomandi ostu-müügitehingute ruutmeetri keskmine hind oli 760 eurot, mis on 8% kõrgem kui 2011. aastal. Tallinnas tõusis ruutmeetri keskmine hind 7%, Tartus 8% ja Pärnus 2%. "Hinna tõusu eesotsas on Harjumaa, kus hinnad on tõusnud 10%, uusarenduste hinnad on tõusnud 10–15%," sõnas Tamm.

Ka sellel aastal mõjutab hinnavedur Tallinn kogu Eestit. "Maakondade hinnatase on praegu üsna madal, ostujõud on ka suhteliselt madal," märkis Tamm.

Kortritehingute arv kasvas 2011. aastaga võrreldes 17%, kortritehingute väärtus üle neljandiku. Tamm tõdes, et peamiselt ostetakse ikka kortereid, Tallinnas on endiselt populaarsed Lasnamäe ja kesklinna piirkond.

Swedbanki andmetel tehti kõigist kinnisvaratehingutest 43% panga abita. "Viimase 10 aasta jooksul pole nii suurt osakaalu kinnisvaratehingutest tehtud omavahenditest. Võrdluseks 2006. ja 2007. aasta, kus omafinantseeringute osakaal oli pea olematu. Tundub, et madalate hoiuseintresside juures on kinnisvara kui investering jälle paljude jaoks aktuaalseks muutunud," märkis Swedbanki eraisikute finantseerimise divisjoni direktor Andres Tukk.

Ä Kommenteer Tehingute arv jäi samaks

MARTIN VAHTER
Partner Kinnisvarabüroo OÜ tegevjuht

Eelmisel aastal tehingute arv ei kasvanud, see jäi samaks, sest käibe poolest suuremad tehingud jäid ära või lükkusid edasi. Kuna meie ettevõtte käive on 1–2 miljonit eurot, siis juba 100 000 eurose tehingu edasilükkumine või ärajäämine mõjutab käivet oluliselt.

Näiteks 2011. aastal kasvas tehingute arv 30% võrreldes 2010. aastaga. Aastad ei ole aga vennad. Praegu on nii, et tehingute arv ei ole võrreldav ei kriisiega buumiajaga, on täpselt vahepeal.

Meil on suur osakaal ka äripindadel, 30%. Äripindade puhul on suured kontrastid.

Selleks aastaks ennustame 10–20% käibe kasvu.

Paet: ootame Indiast rohkem investeringuid

Välisminister Urmas Paet rõhutas eile New Delhis ärifoorumil, et Eesti soovib rohkem otseinvesteringuid Indiast.

Eesti saatkonna avamine New Delhis aitab kaasa Eesti ja India majandussuhete arengule, kinnitas Paet. Praegu tegutseb Eestis 21 India osalusega ettevõtet.

Eesti pakub India ettevõtetele Paeti sõnul head juurdepääsu ELi ning Venemaa tarbijatele.

India ja Euroopa Liidu vaheline kaubandus on Paeti sõnul viimaste aastate vältel kasvanud 15%. "India ja ELi majanduspart-

21

India osalusega ettevõtet tegutseb praegu Eestis.

nerluse olulisust näitab ka fakt, et Euroopa Liidu investeringud Indiasse on suuremad kui Ameerika Ühendriikidesse ja Jaapanisse kokku," sõnas Paet.

20% India ekspordist suundub Euroopa Liitu. "Eesti ja India vahelisi kaubandussuhteid aitaks kindlasti edendada ka India ja ELi vahelise vabakaubanduslepingu läbirääkimiste edukas lõppemine," lisas välisminister.

Eesti-India äriseminaril New Delhis osaleb 25-liikmeline Eesti ettevõtjate delegatsioon.

ARIPAEV.EE

Putin piirab raha hoidmist välismaal

Venemaa president Vladimir Putin viis riigiduumasse ettepaneku keelata ametnikel hoida raha välismaa pangakontodel, kirjutas lenta.ru.

Piirangud puudutavad neid Venemaa riigi teenistuses olevaid ametnikke, kelle on ametisse määranud riigi president, valitsus või riigiprokurör, samuti Venemaa riigipanga nõukogu liikmed. Venemaa riigiduumaliikmed tegid ettepaneku laiendada seda ringi riigiettevõtete juhtkondadele.

ARIPAEV.EE

EESTI ENERGIA

Rohelise energia valis 0,6% klientidest

Vaid 0,6% Eesti Energia klientidest otsustas sõlmida lepingu, mis annab neile tavapärasest pisut kallima hinna eest ainult rohelist energiat, kirjutas ERRI uudisteportaal.

Rohelise energia paketi puhul garanteerib Eesti Energia, et elekter tuleb täielikult taastuvatest energiaallikatest, peamiselt tuulest. Samas tuleb tuleb selle eest ka veidi rohkem maksta. Näiteks aastase lepingu puhul on roheline energia 3% kallim.

Kuigi hinnavahe pole suur, oli esmaspäevase seisuga roheline energia paketi valinud vaid 2500 inimest. Kokku on Eesti Energia 418 000 klienti.

Eesti Energia pressiesindaja Eliis Vennik kinnitas ERRI uudisteportaalile, et valdavalt on roheline energia valinud erakliendid.

MAKSERISKID

Krediidikindlustus läheb hästi kaubaks

Ekspordi kasv on märgatavalt suurendanud ettevõtete huvi krediidikindlustuse vastu, mis on KredExi krediidikindlustuse riskiportfelli aastaga veerandi võrra suuremaks kasvanud.

KredExi krediidikindlustuse riskiportfell oli eelmise aasta lõpuks 129 miljonit eurot, portfelli kasvas aastaga üle 25%. Eelmisel aastal sõlmis 60 Eesti ettevõtet makseriskide kindlustamise lepingu.

"Ettevõtjate soov krediidiriske maandada on kasvanud ning seda näitab ka nende suurenenud teadlikkus krediidikindlustuse olulisusest," kommenteeris KredEx Krediidikindlustuse juhatuse esimees Meelis Tambla.

EESTI
TÕLKEBÜROODE
LIIT

ASSOCIATION OF ESTONIAN TRANSLATION COMPANIES

TÕLGITUD MAINE

EESTI TÕLKEBÜROODE LIIDU MISSIOONIKONVERENTS

ESMASPÄEVAL, 18.02.2013

BALTIKA KVARTALI MOELAVA, TALLINN

KAS OLED MÕELNUD, KUIDAS TOETAB TÕLGE SINU ORGANISATSIiooni MAINET? TULE, KUULA JA RÄÄGI KAASA, KUIDAS SINA ASJA NÄED.

- Mille poolest erinevad eri tõlkijatelt saadavad tõlked?
- Millal tõlkida ise, millal tellida mujalt?
- Anname ülevaate tänapäevase tõlkeprotsessi võimalustest.
- Näited selle kohta, milline on läbimõeldud tõlgete tellimise ja haldamise protsess.

ESINEJAD:

AUNE PAST – Past ja Partnerid Suhtekorralduse OÜ juhatuse esimees

LIIS NARUSK – SEB panga kliendikommunikatsiooni juht

CHRISTA TORM – EASi ekspordinõunik Rootsis

RAILI KADAK – Luisa Tõlkebüroo juhatuse liige

KARIN KALDAMÄE – Tehnilise Tõlke Keskuse juhatuse liige

ALVAR AMELJUSHENKO – Mercuri International Eesti, konverentsi

moderaator

REGISTREERU KONVERENTSILE VEEBILEHEL

www.etbl.ee/konverents

VÕI SAADA MEIL AADRESSIL

konverents@etbl.ee

OSALEMISTASU: 30 eurot

KONVERENTSI INFOTELEFON: 52 268 202

Interlex Media

TRANSLATOR PRO

TECHNOLOGIES

Mercuri
INTERNATIONAL

TÖÖAEG

Spioon töötaja arvutis. Alluva iga samm teada

KAISA GABRAL
kaisa.gabral@aripaev.ee

Kui maailmas on töötajate töö ajal jälgimine ja efektiivsuse mõõtmine suhteliselt tavaline, siis Eestis on see uus asi. Vähemasti sellest ei räägita. Ja kui räägitakse, siis vastumeelselt.

Kujutlege, et olete töö, arvuti taga. Juba teist päeva töö ei suju, sest ootate e-kirju ja tööks vajalikke materjale. Sisustate oma päeva vahepeal Youtube'ist videote vaatamisega. Aeg-ajalt kontrollite postkasti, kas materjalid saabunud. Vahepeal vaatate Facebooki, lobisete tuttavatega. Siis avastate, et mitte millegi peale on kulunud juba tunde. Kuni lõpuks saabub oodatud kiri ja töö saab jätkuda.

Siis aga kutsub juhataja teid oma kabinetti ning teatab, et te pole piisavalt efektiivne, ning teeb etteheite, et külastate ebasobivaid internetilehekülgi. Sest programm ütleb ju nii. Mida teeksite teie?

Aja jälgimine tungib turule. Lätis tegutseb ettevõtte, kes pakub firmadele DeskTime'i loodud programmi, mille abil saab tuvastada, millistel lehekülgedel töötaja töö ajal käib ning kui kaua seal viibib. DeskTime on Draugiem Grupi üks tütarettevõtteid, mis pakub aja jälgimise tarkvara. Draugiem Grupi kliendid on kodulehekülje järgi ka Eestis tegutsesvad Swedbank, SEB, Tele2, Rimi jpt.

Draugiem Grupi tütarettevõttel on 90 riigis 12 000 klienti. Lätis kasutab seda programmi üle 20 ettevõtte ning Eestis on nende kliendid 12 firmat. Ettevõtte juhi Julia Giffordi sõnul on neil plaanis Eesti turule palju jõulisemalt siseneda.

"Kasutame seda programmi personaalse produktiivsuse tõstmiseks. Selle abil saab ülevaate, kui palju aega on kulunud sotsiaalmeediale, kui palju e-kirjadele," rääkis Gifford. "Sellele põhinedes saab ka harjumusi muuta. Samuti näeb produktiivsuse graafikut – millisel ajal päevast on töötaja kõige produktiivsem."

8

korda aastas perioodil 2010–2012 on politsei alustanud ebaseadusliku jälitustegevuse menetlust.

Ä Tasub teada Karistused küllaltki karmid

32 000 EUROSE rahatraviga võib isikuandmete töötlemise nõuete rikkumise eest karistada juriidilist isikut.

EBASEADUSLIKU jälitustegevuse eest süüdimõistmisel on ette nähtud kuni 3aastane vangistus või rahaline karistus.

Ehkki Giffordi sõnul aitab see tarkvara ettevõtte produktiivsust tõsta, ei saa tema sõnul anda pead, et kõik ettevõtted seda ühtmoodi kasutavad ega kuritarvita. Kõik sõltub ettevõtte töökultuurist. "Meie kasutame seda vaid siis, kui selleks on põhjus, kui töötaja pidevalt ei saa tähtsajaks asju valmis, ei tee head tööd jms. Kui siis selgub DeskTime'i abiga, et inimene vaatab päev läbi Youtube'i videoid, siis ongi teada, kus probleem pesitseb," rääkis Gifford.

Jälgimine on piiri peal teema. Lextali vandeadvokaadi Mari Männiko sõnul on raske öelda, kui palju on Eestis ettevõtteid, kes töötajaid nende loaga või loata jälgivad. Kuid igasugune jälgiva tarkvara paigutamine töötaja arvutisse ilma tema nõusolekuta on kindlasti privaatsuse rikkumine.

Männiko sõnul ei ole töölaua jälgimine Eestis siiski seadusega päris kooskõlas ja see võib tema hinnangul Läti firmal Eesti turule sisenemist raskendada.

"Arvan, et töötaja jälgimine on Eestis kindlasti probleem. Kui palju seda on, ei oska öelda, kuid üldiselt selliseid probleeme on," tunnistas Männiko. "Kohtuvaidlusi sel teemal on meil vähe, kuid Euroopas juba palju. See on vaid aja küsimus, kui selline temaatika jõuab ka siin kohtulaua taha." Männiko lisas, et tihtilugu jätvad inimesed kohtusse pöördumata, sest see on kallis.

Samas rõhutas Männiko, et Ameerika ja Euroopa töökultuur on siiski väga erinev. "Euroopas hinnatakse töötaja privaatsust kõrgemalt," rääkis vandeadvokaat ja lisas, et soliidne äriühing töötajat tema teadmata siiski jälgida ei tohi.

Seadus ei luba ega keela. Andmekaitse inspeksiooni nõuniku Stiina Liivranna sõnul pole nemad töötajate automatiseeritud jälgimisega seotud kaebusi saanud.

"Meie seadused on vaid mõnel juhul näinud ette, kuidas võib töösuhtes töötajat kontrollida, enamjaolt seadus töötaja kontrolli viisi ei reguleeri," märkis Liivrand, kelle sõnul töötajate jälgimise tarkvara müük meil keelatud ei ole, kasutamine samuti mitte, kuid põhiseaduse, töölepingu seaduse ja isikuandmete kaitse seaduse koostmõjust võib tuletada põhimõtteid, millest töötajate kontrollimisel tuleks lähtuda. "Seadus otseselt ei luba ega keela ka," seletas Liivrand.

Eestis peab töötaja "jälgimise" korral määratlema ka selle eesmärgi. Inspeksiooni hinnangul ei piisa sellest, kui eesmärgina nimetatakse lihtsalt töötaja või töökohustuste kontrollimist.

"Inimene, kelle kohta andmeid kogutakse, peab olema töötlemise kavatsusest teadlik ja tal peab olema juurdepääs kogutud andmetele," lisas Liivrand. Andmete varjatud kogumine on kohtulikult karistatav.

TÖÖTAJA peab arvestama, et tööandja saab teada, milliseid saite ta kõige sagedamini külastab. Foto on illustratiivne. ERIK PROZES

it uudised seminar

28. veebruaril

Radisson Blu Hotel Olümpia

MEESKONNATÖÖ JA IT PROTSESSIDE JUHTIMISE PARIMAD PRAKTIKAD

Meeskonnatöö problemaatika ja IT üksuste roll organisatsioonis
ITL-i president ja Elion Ettevõtted AS arendusjuht **ENN SAAR**

Kuidas tunda ära uut meeskonnaliiget?
Microsofti CEE regiooni algärde suuna juht **ELISE SASS**

Arutlusring: Meeskonna ja protsesside juhtimine kriisilukorras
ENN SAAR (ITL), **AGU LEINFELD** (SMIT), **SIIM SUSI** (Fujitsu Eesti), **RAUL LIIVE** (Skype), **TIIT HALLAS** (Swedbank)

Case study: Infra kogemuslugu – SPOC (single point of contact)
kui edu võti Fujitsu Eesti kasutajatoe meeskonnajuht **SIIM SUSI**

Case study: Arenduse vaade meeskonnatööle ja IT protsesside juhtimisele Siseministeeriumi Infotehnoloogia- ja Arenduskeskuse (SMIT) näitel SMIT-i strateegia divisjoni juht **AGU LEINFELD**

Case study: Tarkvara arendus ja testimine scrum meetodika alusel Skype beetaprogrammi juht **RAUL LIIVE**

Case study: Ettevõtte juhi vaade meeskonnatööle ja IT protsesside juhtimisele Tele2 näitel Tele2 Eesti AS-i juhatuse esimees **MINDAUGAS UBARTAS** (ettekanne inglise keeles)

Case study: Iga testimine on investeeringut väärt.
Õppetund Swedbanki musta teisipäeva näitel
Swedbanki infoturbejuht **TIIT HALLAS**

Äripäev

Soodushind registreerimisel kuni 21.02.2013 on **169 eurot** (km-ga 202,8 eurot).
Tavahind 199 eurot (km-ga 238,8 eurot).
Registreerimine veebis www.ituudised.ee või telefonil 667 0411. Konverentsi projektijuht Marek Mühlberg, tel 667 0302.

NB! Kohtade arv on piiratud.

www.ituudised.ee

raamatupidaja.ee

5. märts

Sokos Hotel Viru

Seminar:

Mida tuleb silmas pidada ühinemiste-jagunemiste õnnestumiseks: juriidilised ning raamatupidamislikud näpunäited

Seminaril leiame vastused küsimustele:

Äripäev

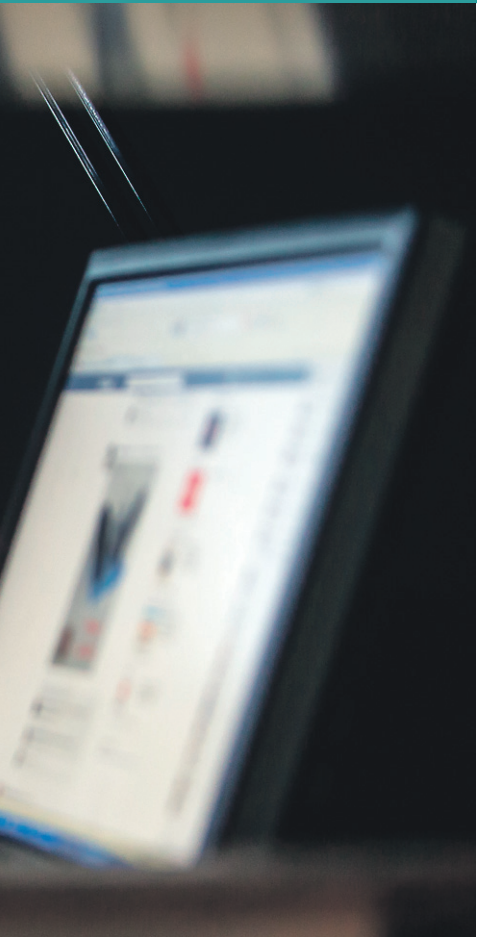
ADVOKAADIBÜROO AIVAR PILV
AIVAR PILV LAW OFFICE

Deloitte

Soodushind registreerimisel kuni 26.02.2013 on 169 eurot (km-ga 202,8 eurot).

Tavahind 199 eurot (km-ga 238,8 eurot). **Advokaadibüroo Aivar Pilv ja Deloitte Audit Eesti klientidele kehtib soodushind 139 eurot (km-ga 166,8 eurot) lisades märksõna ADVOKAADIBÜROO või DELOITTE.** Registreerimine veebis www.raamatupidaja.ee või telefonil 667 0411. Projektijuht Anne-Ly Raudhein, tel 667 0107.

- Mida äriühingute ühinemisel ja jagunemisel silmas pidada ettevõtte siseselt?
- Mida ühinemist-jagunemistega seotud dokumentide koostamisel tuleb silmas?
- Milline on dokumentide koostamise kronoloogiline järjekord?
- Milleks on vaja *due diligence*'i?
- Mida peab hõlmama juriidiline *due diligence*?

OÜ Toggl motiveerib

Eestis tegutseb Toggl OÜ, kes pakub ettevõtetele pilvepõhist teenust, kus töötaja saab ise arvutis oma töö efektiivsust mõõta. “Kui ettevõtte peab jälgima töötaja arvutikasutust väga detailselt, on seal ilmselt väga suured probleemid, palju suuremad, kui see, et töötaja loeb töö ajal uudiseid,” rääkis Toggl'i asutaja ja vaimne isa Alari Aho. “See näitab usalduse puudust.”

Aho sõnul ei paku nemad töötaja jälgimissüsteemi. “Pakume teenust inimesele, kes on ise motiveeritud tööd tegema, aitame tal olla produktiivne. Me pole piits, vaid pakume vahendit, mille saab ise aktiveerida, et töös tulemuslikum olla.”

Aho sõnul on nende põhiklientid programmeerijad, arhitektid ja need, kel palju tööd.

”**Kui ettevõtte peab jälgima töötaja arvutikasutust väga detailselt, on seal ilmselt väga suured probleemid.**

OÜ Toggl asutaja Alari Aho

Ä Kommenteer Ei poolda seda “natuke” kontrolli

AIVO ADAMSON
maanteeameti juht, endine Swedbanki IT-turbe juht

Pooldan usalduslikku suhet ja seda järgisin ka Swedbankis. Kui töötajaga on kokkulepe, siis mind ei huvita, kuidas see saavutatakse. Tööaja kontroll, kaamerate jälgimine pole minu pärusmaa.

Mis puudutab IT-juhtimist ja IT-ga seotud inimeste juhtimist, siis ühest olen aru saanud – IT-töötajaid administreerimisega ei juhita. Samuti ei juhita kunstnikke, et noh, joonista nüüd. Loomingulist mõtlemist vajavad ametid vajavad pigem vabadust kui piiranguid.

Tänapäevased IT-rakendused kirjutatakse nii, et hiljem oleks võimalik logidest toimingud välja võtta, ja see on pangas täiesti normaalne, kuna pank ise kaupleb usaldusega. Üldiselt – kui pole tegemist kulla, sularaha või kalliskividega, siis ma ei poolda seda “natuke” kontrollimist.

Boonused nullivad kontrolli vajalikkuse

HANS SAARVELT
Tele2 kommunikatsioonijuht

Soodusoperaatorina on meie töötajate arv võimalikult optimaalne, et kulusid kokku hoida. Liiga palju töötajatel vaba aega kõrvalisteks tegevusteks üle ehk ei jää. Motiveerime neid pigem tulemuspõhise boonuse kui kontrolliga.

Lähtume eelkõige heast tavast

LUULEA LÄÄNE
Tallinki kommunikatsioonijuht

Sisekorrareeglite kehtestamisel järgime levinud head tava, töökeskkonna spetsiifikat ja loomulikult seadusandlust. Meie töötajad on kursis kõikide sisekorda puudutavate meetmetega, loomulikult kaasa arvatud laevakaamerate olemasoluga, ning mõistavad reeglite vajalikkust.

Kõik töötajad annavad ka allkirja tutvumise kohta reeglitega, kuhu kuulub kõik töökeskkonda, ohutust, turvalisust jms puudutav.

Pangas on erilised turvanõuded

MART SIILIVASK
Swedbanki kommunikatsioonijuht

Swedbanki kui finantsasutuse suhtes kohaldatakse kõrgendatud hoolsus- ja turvalisuskohustusi, näiteks kaamerad kontorites ja büroodes, telefonikõnede lindistamine, e-posti jälgimine. Andmeid kasutatakse vaid põhjendatud juhtudel ja kindlate protseduuri reeglitega. Info saavad töötajad tööleasumisel ja see on kirjas ka töölepingus. Kuna info on olemas, siis on töötajate reaktsioon mõistev.

Ruta Arumäe: Rootsi on tugev, Soome nõrk. Aasta algus pöördub paremusele

Põhjamaadest on tugevamad majandused Norra ja Rootsi, samas Soomes ja Taanis on olukord murettekitavalt nõrk, ütles SEB majandusanalüütik Ruta Arumäe.

Maailmamajanduses on riskid tema sõnul veidi vähenenud, kuid pole veel kadunud. “Vähenenud on riskid USA ja Hiina suunal, millel on potentsiaali maailmamajanduse kasvu vaikselt ülespoole vedama hakata. Samas eurotsooni kriis kestab ikka edasi ja on kinni suures probleemipuntras, kus maa-deldal tuleb lisaks võlakriisile ka poliitiliste väljakutsetega,” märkis ta.

Eurotsoonis tervikuna ootab eile aasta esimese Põhjala riiki-

de majandusülevaate avalikus-tanud SEB nullilähedast kasvu aastaks 2013–2014.

Maailmamajanduse kasvu hoiab Arumäe sõnul tagasi kõr-genenud ebakindlus majandus-poliitikas ning läänemaailmas jätkuv võla vähendamine.

Optimismilmingud. “Samas on maailmamajanduses näha esimesi positiivseid märke, eelkõige optimismi tõusu. Reaalmajanduse näitajatesse ei ole see veel jõudnud. Ettevaatavad indikaatorid aga viitavad, et selle aasta alguses võiks toimuda paranemine,” selgitas ta.

Optimismi suurenemisele on Arumäe kinnituseel kaasa aidanud keskpankade üha suu-

rem vastutuse võtmine majanduskasvu tekitamise eest ning finantssektori pingete vähenemine. “Protsessid toimuvad õiges suunas, kuigi väga aeglaselt,” sõnas ta.

Mullu nõrk aasta. “Eelmise aasta lõpu majandusnäitajad olid Euroopas väga nõrgad, sealhulgas kahanemas majandus Saksamaal ja Rootsis. Seejuures pidas Eesti eksport sellele väga hästi vastu ning suurenes ca 4%. Meie arvates jäi maailmamajanduse kasvu põhi eelmise aasta lõppu,” lisas Arumäe.

“Eesti prognoosid jätsime samaks. Seni on kõik läinud ootuspäraselt,” kinnitas Arumäe.

ARIPAEV.EE

Gaselli Kongress 2013

Swissôtel Tallinnas 20. veebruaril

Peadpöörítav edu ettevõtluses

09.30–10.00 Registreerimine ja hommikukohv

10.00–10.10 Tervitussõnad

Äripäeva peatoimetaja **MEELIS MANDEL**

10.10–10.30 Gaselli TOPi võitjate autasustamine

Äripäeva peatoimetaja **MEELIS MANDEL** ja Äripäeva aasta ärimees 2012 **OLEG OSSINOVSKI**

10.30–11.00 Kas gasellid on friigid või väljavallitud?

Juhtimiskonsultant **MARKO RILLO**

11.00–11.30 Milliseid võimalusi pakub turg gasellile?

Majandusanalüütik **MARIS LAURI**

11.30–12.00 Minu lugu. Õige valik ahvatlevate võimaluste vahel.

Pipedrive kaasasutaja ja koolitaja **URMAS PURDE**

12.00–12.30 Debatt: Kas poliitikas toimuv segab ettevõtlust?

Eesti poliitik ja ettevõtja **VALDO RANDPERE** ning Äripäeva juht ja ajakirjanik **IGOR RÔTOV**

12.30–13.30 Lõuna

13.30–14.00 Kuivõrd majanduskeskkond soosib gaselli?

Eesti Panga asepresident **MADIS MÜLLER**

14.00 – 14.30 Minu lugu. Teekond kasumisse.

Alexela Oili juht **AIN KUUSIK**

14.30 – 15.00 Minu lugu. Laienemise valusad õppetunnid.

Olympic Entertainment Groupi tegevjuht **MADIS JÄÄGER**

15.00 – 15.30 Minu lugu. Väikesest perefirmast rahvusvaheliseks ettevõtteks.

Büroomaailma omanik **JÜRI ROSS**

15.30 – 15.45 Lõpetamine

Veebruari soodushind **189 eurot** (km-ga 226,8 eurot), kehtib registreerimisel 01.02.13–18.02.13. Tavahind alates 19.02.13 on **229 eurot** (km-ga 274,8 eurot).

Registreerimine telefonil 667 0411 või registreerimine@aripaev.ee
Projektijuht: Karit Jõgi, telefon 667 0304

Äripäev

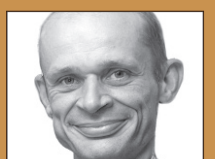
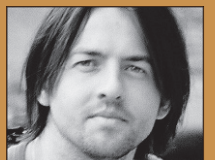
KESKUS
KLIKA END TÖÖLE

elisa

AVISION

Võrguvara
LÄHES SAAB REAGUS

FORTINET®

PRIVILEEG

ainult Äripäeva lugejale

Aserbaidžaaani mägitask

Seikluskliiniku tailor-made Aserbaidžaaani mägitask Shahdagi tippu. Valige seltskond, vaadake 4243 m kõrguselt alla oma senisele elule ja avastage, et selle otsusega ületasite Te oma bossi mäekõrguselt. Aserbaidžaan on uus ja eksklusiivne sihtkoht 2013. aasta vallutusteks. Aserbaidžaan on seiklushimulistele mitmes mõttes ihaldusväärne. Turiste seal veel väga palju pole ning sinna saamiseks tuleb läbida keeruline lubade ja viisade kadalipp. Inimesed on Kaukaasiale omaselt lahedad ja suhtlusaltid. Loodus oma kauniste vaadetega kutsus avastama ning söök ja jook viivad lausa keele alla. Reis toimub 04.07–13.07.2013.

Vaid 890 €

Illy kohvimasin

Vaid 169 €

Illy kohvimasin – Võimaldab omada kohvivalmistamise tipptaset! Itaalia arhitekti Luca Trazzi modernse disainiga espressomasin – tippkvaliteet ühe nupuvajutusega. See on Teie eksklusiivne õigus Olge esimeste seas! Tipptasemel kohvinauding on uue Illy kohvimasinaga X7.1 lihtne: asetage Illy kohvikapsel X7.1 kohvimasina kapa sisse ning vajutage nuppu. Vaid 30 sekundit ja saate nautida autentset Itaalia espressot, mis on täidlane, tasakaalukas ning kvaliteetne. Algupärane Illy kohv.

ELUS ON VÄHE NEID, KELLEL ON PRIVILEEG. ÄRIPÄEVA LUGEJANA* KUULUTE KINDLALT NENDE HULKA. PRIVILEEG ON UUS EKSCLUSIIVNE OSTUKESKKOND, MIS AVAB TEILE UNIKAALSETE PAKKUMISTE MAAILMA. PAKKUMISED ON TEIE JAKS HOOLEGA VALITUD JA PANDUD KOKKU ÄRIKLASSILE OMASEL TAILOR-MADE-PÕHIMÕTTEL. NENDE SISUKS ON KVALITEET NING KORDUMATU LISAVÄÄRTUS, MIDA SAAVAD NAUTIDA ÜKSNES VALITUD. VAADAKE JA VEENDUGE ISE: PRIVILEEG ON OMA NIME VÄÄRT.

* Äripäeva lugejateks loetakse eraisikutest tellijaid ja Äripäeva tellinud ettevõtete töötajaid.

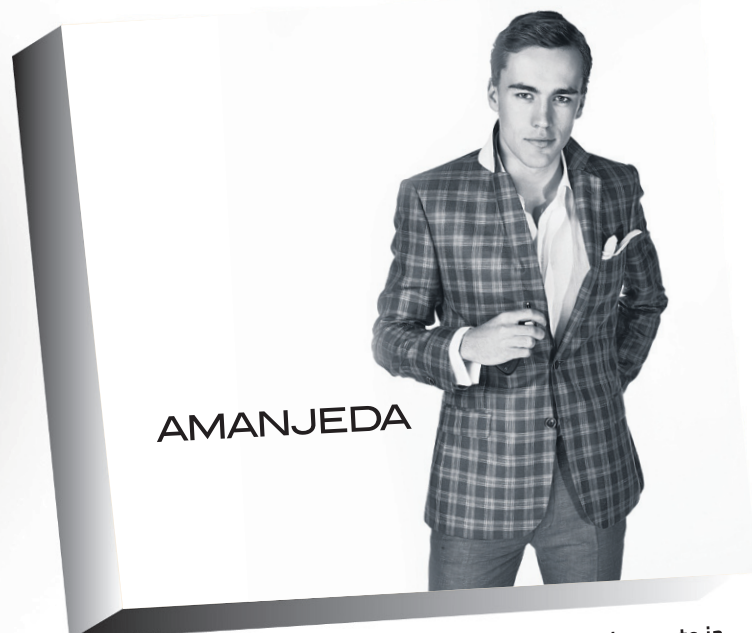
Kaunis üllatus

Alates 19.90 €

Idee valentinpäevaks: eksklusiivne kimp punastest roosidest ja kuninglikust liiliast koos magusa üllatusega või kaunis tulbikimp. Vaimustav kingitus neile, kellest tõesti hoolite või kellele soovite muljet avaldada. Lisaks mugav võimalus vältida sõbrakuu ummikuid lillepoodides. Tuntud ja usaldusväärne lillemüüja toimetab lilled sobival kuupäeval otse adressaadini. Mis võiks olla veel parem viis avada oma süda ja vajaduse korral ka veidi üllatada?*

Disainerülikond oma mõõtude järgi

AMANJEDA

799 €

„Võimalusi, kuidas end esitleda on lõputult. Stiilierinevuste ja mängureeglite tunnetamine, nende oskuslik kasutamine on kunst. Tulemuseks on harmoonia – tervik välimusest, ellusuhtumisest ja suhestumisest ümbritseva – stiilsus.“ Katrin Kuldma.***

Vaata kõiki pakkumisi: privileeg.aripaev.ee

** Tulbikimp 19,90 eurot, kimp punastest roosidest ja kuninglikust liiliast koos Raffaelloga 49,90 eurot. ***Kangaste valik. Pakkumises märgitud ülikondade hind sisaldab valitud kangaid Loro Piana, Guabello ja Cerruti uutest kollektsioonidest. Valikusse kuuluvad kevadised lina, siidi ja kašmiiri segud villaga, samuti klassikalised villakangad eri toonides ja mustrites. Tellija saab valiku teha ka kõikide Amanjeda kangaste seast, tasudes vajaduse korral lisanduva osa hinnast.

**UUT aastat
Tallinna
tähistama
saabunud
Vene turistid.**

FOTO: PEETER
LANGOVITS/POSTI-
MEES/SCANPIX

TURISM

Siseturism tegi mullu rekordi.

Jäme ots endiselt välisturistide käes

ALYONA STADNIK
alyona.stadnik@aripaev.ee

Eesti majutusettevõtetes peatus mullu 966 000 siseturisti ehk viis protsenti rohkem kui aasta varem ning kaks protsenti enam ka rekordilisest 2008. aastast.

Siseturistid eelistasid Lõuna-Eesti majutusettevõtteid, kus peatus 30% majutusteenuseid kasutanud siseturistidest. Samuti Lääne- ja Põhja-Eesti majutusettevõtteid, kus kummaski peatus 26% siseturistidest. Enim ehk 11% suurenes siseturistide arv Põhja-Eesti majutusettevõtetes.

Kokku peatus majutusettevõtetes eelmisel aastal 2,8 miljonit sise- ja välisturisti, mida oli 4% enam kui aasta varem, teatas statistikaamet. 2011. aastaga võrreldes oli välisturiste 4 ja siseturiste 5 protsenti rohkem.

Eesti Hotellide ja Restoranide Liidu juhatuse esimees ja Nordic Hotelsi juht Feliks Mägi ütles, et eestlased kindlasti ei eelista oma riigi reise välisreisidele, kuid tänu kindlustundele peatutakse Eesti majutuskohades rohkem kui varem. "Julgen väita, et statistika näitab, et inimestel läheb paremini ning majandusliku turvalisuse mõttes on julgem tunne," lausus Mägi.

Ka kodumail reisides peatub eestlane hotellis. "Ilmselt tehakse lühemaid nädalavahetuse puhkusi Eesti piires, külastatakse spaasid, käiakse Lõuna-Eestis suusatamas ja looduses puhkust veetmas. Kui sõidetakse teise linna konverentsile või tööreisile, siis peatutakse ilmselt pigem hotellis, mitte tuttavate ja sugulaste juures, mis masu ajal oli tavapärane," põhjendas Mägi.

Rääkides välisturistidest, lausus Mägi, et ka Nordic Hotels tegi eelmisel aastal rekordi. "Tulemus ületas kõiki eelnevate aastate turistide arve. Meil on lihtne rekordeid teha, sest avasime hotelli vahetult enne masu ning oleme igal aastal oma tulemusi kasvatanud. Oli hea aasta," nentis Mägi.

„Suvehooaeg on välis- turistidele ja talv on siseturistidele ja seminari- klientidele. Pulmad ja peod on aasta ringi.

**Sagadi mõisa müügijuht
Monika Sooneste**

Taust

Enim kasvas turism Venemaalt

VÄLISTURISTID moodustasid sarnaselt eelmiste aastatega kaks kolmandikku turistide koguarvust. Lähinaabrid Soome, Venemaa ja Läti on Eesti suurimad turismipartnerriigid, neist saabus 64% majutusteenuseid kasutanud välisturistidest.

VENEMAALT JA LÄTIST saabus 2011. aastaga võrreldes vastavalt 31% ja 18% rohkem turiste. Soome turistide arv, mis oli aastast enamik kuid langustren-

dis, vähenes kokkuvõttes 1% ehk 11 000 turisti võrra.

VÄHEM TURISTE saabus ka Rootsist, Suurbritanniast, Norrast, Itaaliast ning Poolast. Samas Aasia ja Ameerika riikidest ning Austraaliast saabunud turiste peatus majutusettevõtetes enam kui aasta varem. Detsembris kasutas majutusettevõtte teenuseid 131 000 välis- ja 78 000 siseturisti ehk

vastavalt 5% ja 9% rohkem kui 2011. aasta detsembris.

756 MAJUTUSETTEVÕTET 17 000 toa ja 38 000 voodikohaga oli külastajatele avatud. Täidetud oli 40% tubadest ja kolmandik voodikohtadest. Ööpäev maksis majutusettevõttes keskmiselt 31 eurot ning oli ühe euro võrra kallim kui 2011. aasta detsembris.

ALLIKAS: STATISTIKAAMET

Nordic Hotels OÜ käive kasvas eelmisel aastal 12,6% ning täitumus oli umbes 70%. "Selle aastaga on pigem nii, et teadmatust on palju ja suuri kasvuprognoose ei ole teinud," lausus Mägi.

Lõuna-Eestis asuva Kubija hotelli omanik Aigar Pindmaa ütles eelmise aasta kohta, et läks hästi. "Põnev on see, et eestlase terviseteadlikkus on kasvanud. Kuna oleme suhteliselt ainulaadsed – tegeleme uniste ja väsinud inimestega –, siis ilmselt oli see üks põhjus, miks inimesed on rohkem meie juurde sattunud," põhjendas Pindmaa.

Hotellis on ka välisturiste. "Meil on siseturiste ja välisturiste enam-vähem võrdselt. Kuna asume suhteliselt Läti ja Venemaa piiri lähedal, siis on palju külastajaid sealt. Meie populaarsus järjest kasvab," rõõmustas Pindmaa.

Välisturistide meelitamiseks on Kubija hotell ennast tutvustanud hotellide ja restoranide liidu kaudu. "See on olnud pikaajaline töö. Käime workshop'idel ja messidel Lätis, Venemaal ja Soomes. See on pidev ja igapäevane töö – oma kliendi baasi suurendamine," selgitas Pindmaa.

Lääne-Virumaal asuva Sagadi mõisa müügijuht Monika Sooneste märkis, et neil oli eelmisel aastal välisturiste umbes 60% ja siseturiste 40%. "Meil

tõusis eelmisel aastal väliskülaliste hulk. Kui rääkida üldisest trendist, siis meil on siin ka metsamuuseum, võib märkida küll, et eestlasi liigub rohkem," ütles Sooneste.

Turistid juhuslikult öömajale ei satu, ka vaeva tuleb näha. Välisturistide meelitamiseks teeb Sagadi mõis koostööd paljude riikide reisikorraldajatega ja lisaks sellele tehakse ka ise aktiivselt turundustööd ja pakkumisi lähiturgudel. "Aina rohkem leiavad ka venelased meie juurde tee. Number üks on Saksa, siis on Soome ja siis on Vene turist," lausus Sooneste.

Välisturistid peatuvad kas ühe või kolm päeva. "Kui on grupid, siis ööbitakse üks öö, kui on individuaalturistid, siis on kaks-kolm ööd," selgitas ta.

Sagadi mõisas on tipphooaeg pärast jaanipäeva. "Juulist augusti keskpaigani on soomlaste tippaeg, teistele hooaeg jätkub."

Sooneste sõnul on neil kaks hooaega. "Suvehooaeg on välisturistidele ja talv on siseturistidele ja seminariklientidele. Kolmas sihtgrupp on meil pulmad ja peod, mis on aasta ringi," selgitas ta. Rääkides eelmise aasta majandustulemustest, märkis müügijuht, et võib rahule jääda.

PROBLEEM

Kuidas vältida seent ja hallitust? Rõskus on kõige kurja juur

A ALYONA STADNIK
alyona.stadnik@aripaev.ee

Hallitus- ja mädanikseened levivad ja tekivad hoonetes nendes kohtades, kus on tavapärasest suurem niiskus. Suurenenud niiskust võivad põhjustada ebapiisav ventilatsioon, läbitilkuvad katused, paneelivukkide vilets hermetiseerimine ning ehitustehnoloogia eiramine.

Hallituse tekkimisest saame aimu näiteks siis, kui siseneme vana maja trepikotta ja tunneme kopitanud lõhna või näeme hallitust vannitoa ja keldri seintel. Samas võivad "kutsumata külalised" trügida ka eluruumidesse, kui seal on liiga suur õhuniiskus.

Hallitus toitub niiskusest. Ekspertide sõnul peaks eluruumide keskmine niiskustase jääma vahemikku 45–55%. Hallitus hakkab moodustuma siis, kui suhteline õhuniiskus ületab 70%.

Hallituse- ja mädanikseente ennetamiseks on vaja välja selgitada nende tekkepõhjuseid, vähendada niiskust ning parandada ventilatsiooni. Sageli põhjustavad selliseid kahjustusi ehituslikud vead, mis ei taga hoones piisavat kuivust, põhjustavad erinevaid lekkeid või puudub piisav ventilatsioon. Peale selle tekitavad niiskust ka näiteks külmad seinad.

Hallituse tõrje-, ehitus- ja koristustöid tegeva Terve Ehituse OÜ omaniku Margus Hinbergi sõnul on hallituse ja niiskuse likvideerimiseks mitu

Kui on vana soojustamata maja ning selle küttesüsteem on kehv ja sealne temperatuur madal, siis võibki hallitus tekkida.

Hallituse tõrje-, ehitus- ja koristustöid tegeva Terve Ehituse OÜ omanik Margus Hinberg

Ä Pane tähele

Vastavalt biotsiidiseadusele (vt <http://tinyurl.com/a2juhxd>) võivad hallituse ja seente tõrjet teha ainult need ettevõtted, mis on registreeritud majandustegevuse registris (tegevusala – kahjuritõrje korraldamine).

võimalust – küttesüsteemide vahetus, välisseinte soojustus, ventilatsioonide ülevaatamine või nende rajamine.

“Kui on vana maja, mis on soojustamata ning selle küttesüsteem on kehv ja sealne temperatuur madal, siis võibki selline olukord tekkida,” tõi Hinberg näite hallitusele ja seentele soodsast keskkonnast.

Mida saab inimene ise ära teha? “Hallituse ning niiskuse ennetamiseks tuleb vähendada õhuniiskust. Õhuniiskust saab vältida mitut moodi: soetada näiteks pesukuivati, et mitte toas pesukuivatada, aga ka vaadata üle tuulutusvõimalused. Kui kuivatada pesu toas, siis peaks sel ajal aknad lahti hoidma. Samuti peaks vaatama, et korterites ei oleks väga madal temperatuur,” lausub Hinberg.

Hallituse või seentega kahjustatud kohti võib ka keemiliselt töödelda, aga see annab Hinbergi sõnul vaid ajutise efekti. Samas tuleks seda ikkagi teha, et seen ei muutuks tervisele kahjulikuks.

Kõige lihtsam tõrjevahend on kodustes tingimustes mõni kloori sisaldav puhastusvahend.

Hinbergi sõnul tuleb siiski vaadata n-õ komplekssemalt, mis on seene või hallituse tekkepõhjused, sest kui keskkond ei parane, tulevad probleemid ka pärast keemilist tõrjet tagasi.

Parema õhuvahtuse jaoks on võimalik teha plastakendesse tuulutuspilusid, mida saab siis igal ajal avada. Samuti võib proovida regulaarselt ruume tuulutada, lisas ta.

Leevendust õhukuivatist. Siseruumide niiskuse vähendamiseks on võimalik kasutada ka õhukuivatit. Troteci õhukuivateid maale toova Lokaa-

Ä Samm-sammult Hallitusega võitlemine

ESMALT tuleb leida niiskusallikas ja see kõrvaldada. Nõrk ventilatsioon või selle puudumine on tihti liigse niiskuse põhjus. Õhukindlalt suletud plastaknad ja ukseid lasevad korterisse väga vähe värsket õhku ning nõrga jõudlusega ventilatsioonisüsteem ei suuda korralikku õhu vahetust tagada. Parema õhu vahetuse jaoks saab teha plastakendele tuulutuspilud, mida saab igal ajal avada. Samuti võib proovida regulaarselt ruume tuulutada.

LIIGNISKUSE ennetamiseks tuleks vältida pesu kuivatamist toas, muretseda näiteks pesu kuivati, vaadata üle tuulutusvõimalused. Kui kuivatada pesu toas, siis hoida aknad lahti. Suurim on niiskus korraliku soojusisolatsioonita hoonetes või uusehitistes, kus seinad sisaldavad hiljuti lõpetatud viimistlustööde järel palju vett.

VÕIMALUSEL tuleb hallitanud materjalid puhastest kohe eraldada. Kõige paremini aitab hallitusel levida kuivanud hallituskorra energiline mahahõõrumine puhaste esemete ja materjalide läheduses.

LIHTSAIM ja efektiivseim vahend on naatriumhüpokloriid – pesuvalgendaja lahjendatud lahus. See kantakse käsna või vana hambaharja abil pinnale, lastakse seista umbes 15 minutit, loputatakse hoolikalt ja kuivatatakse kiiresti.

ENNE valgendajaga tööle asumist tuleb kindel olla, et valgendaja või seda sisaldavad teised puhastusvahendid ei rikuks töeldavaid pindu. Näiteks nailonriie lahustub kokkupuutes naatriumhüpokloriidiga kohe. Valgendaja rikub mitut materjali: mõningaid plaste, alumiiniumi, glasuurituid pindu ja kivi.

PINDMISE kerge hallituse eemaldamiseks võib kasutada ka söögisoodat.

PUHASTAMISE juures on oluline, et mikroorganismide hävitamise ajal oleksid puhastatavad pinnad märjad. Siis ei toimu seenosakeste lendumist ega laialikandumist. Loputada tuleb põhjalikult, sest sissejäänud valgendaja hakkab materjale aja jookul aeglaselt lagundama.

TÖÖ juures tuleks kanda tolmu maski ja kummikindaid ning avada tuulutamiseks aknad. **PINNAVIIMISTLUSMATERJALIDE** on hallitusele kõige vastuvõtlikumad lateksvärvid, eriti kui on kasutatud linaõli baasil valmistatud krunti. Vastupidavaimad hallitusele on välistööde emailvärvid. Valmistatakse ka spetsiaalseid hallitusvastase lisandiga värve, kuid terviseriski tõttu ei soovitata neid sisetingimustes kasutada.

ALLIKAS: MARGUS HINBERG, ANDRES MINN
NING TTÜ PROFESSOR URVE KALLAVUSE
ARTIKKEL TERVISEAMETI KODULEHEL.

70%

niiskustaseme juures hakkab ruumi moodustumata hallitus. Ekspertide sõnul peaks siseruumi keskmine niiskustase jääma vahemikku 45–55%.

HALLITUS levib sageli keldrites ja vannitubades, ent “kutsumata külalised” võivad jõuda ka eluruumidesse, kui sealne õhuniiskus on liiga suur.

FOTO: ANDRAS KRALLA

Ä Kommentaar Kõige hullem on elu, kilekott peas

URMAS MARDI
Eesti Korterühistute Liidu juhatuse liige

Kõige hullem on elada, kilekott peas. Kui inimene on teinud oma korterist kilekoti, toppinud kõik ventilatsiooniaugud kinni, peseb pesu ning duši all käib kaks korda päevas, näiteks viieliikmeline pere, ja korterit ei tuulutata, siis ei ole selles süüdi korteriühistu.

Hallitus oli tõsisem probleem viis kuni kuus aastat tagasi, kui hakati maju renoveerima ega pööratud tähelepanu ventilatsioonile.

Eesmärk oli saavutada energiasääst, aga paraku jäeti ventilatsioon ja õhuvahetus teisejärguliseks. Inimesed toppisid teadmatusest ventilatsiooniaugud kinni, sest külma õhku tuli sisse. Augule pandi näiteks käterätik ette ja hoiti raha kokku, aga tekitati selline olukord, kus õhuvahetust ei tekkinud ja selles lähtuvalt tekkisid probleemid.

Praegu on olukord parem. Kui nüüd maju renoveeritakse, siis on oluline üle vaadata sisekliima, et inimestel ei tekiks tervisekahjustusi ja kogu renoveerimine oleks korralikult tehtud.

Oleme seda meelt, et kui teha, siis teha täisrenoveerimine. Teha ühe projekteerija ja ehitajaga terviklik lahendus. Kui toimetavad erinevad isikud, siis ei pruugi lõpptulemus selline tulla, nagu sooviksime.

Väga hea pildi hoone seisukorrast annab audit. See aitab ühistutel küsimusi lahendada, mida konkreetselt kasutada, milliseid töid teha ja milliseid materjale kasutada.

tor OÜ omanik Andres Minn ütles, et ehkki kuivati seent ja hallitust ära ei võta, ei lase see neil siiski tekkida või edasi areneda. “Kui ei soeta ega kasuta õhukuivatit, siis elavad hallitused ja seened oma elu edasi. Kui seda aga kasutada, muutub õhk küll kuivaks, ent hallitus ja seened tuleb ise ära koristada,” märkis Minn.

Õhukuivati valimine on Minni sõnul suhteliselt lihtne. “Õhukuivati tuleb valida kubatuuri järgi. On vaja teada pindala ja ruumala, sest õhukuivati peab suutma kahe tunni jooksul ruumi õhu soovitud tasemini läbi töötada,” selgitas Minn.

Kuivati põhiline parameeter on õhutõhusus või õhuläbilask näitaja – st kui mitu kuupmeetrit õhku suudab seade tunnis läbi töötada.

“Erakasutaja jaoks on kõige väiksem 5 m² vannitoa jaoks ja kõige suuremad kuni 90 m². Juba tuhanderuutmeetrisel hoonel tuleb kasutada mitut kuivatit, sest üks ei suuda õhku ringlema panna,” rääkis Minn.

Minni kogemusel soetatakse õhukuivateid aastati läbi, aga kõige rohkem tekib inimestel selle teemalise küsimusei kevadel, kui minnakse suvilatesse ja seal on niiske.

“Tipphoogaeg on sügis, enne kütisperioodi algust, siis on kõige hullem. Kui hakatakse radiaatoreid kütma, siis ongi õhk kuivem. Aga kui neid veel ei kõeta, siis on see palju suurem probleem, sest siis on palju niiskust ja see ei kao kuskile,” rääkis Minn, “Näiteks eelmine aasta oli hästi märg suvi, ning siis osteti palju õhukuivateid juba augusti lõpus ning septembrist kuni oktoobrini välja.”

Õhukuivati minimaalne eluiga on viis aastat. Selleks, et see kestaks kauem, tuleks sissevõtuava regulaarselt puhastada ning filtrit pesta.

Reparo!
www.reparo.ee

ÄRIPINDADE
EHITUS, REMONT,
SISEVIIMISTLUS

CEDO
KAUBANDUS

TÖÖRIISTAPOOD

1691
www.cedo.ee

ML-TRANSPORT

**Osakoormate vedu
tagaluukautodega
TALLINN–
HELSINKI–TALLINN**

Enne kl 12 tellitud veos
järgmisel tööpäeval sihtkohas!

tel: +372 505 5074
info@mltransport.ee

www.mltransport.ee

PROJEKT

Rahvusarhiivi uue hoone ideekonkurss

Riigi Kinnisvara AS kuulutas välja rahvusarhiivi uue hoone lahenduse rahvusvahelise ideekonkursi, mille preemiafond on 26 000 eurot.

KINNISVARA

Venelastele Eesti kinnisvara hea alternatiiv

Atraktiivse Hispaania kinnisvaraturu kõrval köidab Vene investoreid Eesti kinnisvaraturg. Kinnisvarabüroo PROFIL Estate'i hinnangul on see peale geograafilise läheduse seotud ka venelaste sooja nostalgilise suhtumisega. Sageli soovivad Moskva ja Peterburi elanikud siia osta suvemaja või korterit, inspireerituna aastakümnete tagustest Eesti mälestustest.

LEMMIKUD

ehitusuudised.ee loetuimad uudised

Merko ehitab 13 miljoni eest Narva-Jõesuusse hotelli. AS Merko Ehitus Eesti ja OÜ Termak Real Estate sõlmisid spaahotelli Noorus ehitustööde lepingu. Hotell valmib järgmise aasta mais. **Skanska alustas uue arendusega Harku järve lähedal.** Astangu tänavale kerkivad uued avatud planeeringuga korterelamud. Kokku ehitatakse piirkonda 241 uut korterit.

Kinnisvarakonverents: müük ja arendus. Konverentsil analüüsisid kinnisvaraarendajate Eesti tipud, missugused on väljavaated äri- ja erakinnisvara arendamisel.

Puidubörs igal kolmapäeval

reklaam

TEL 667 0068

materjal	möödud (mm)	kogus (tm)	1 tm hind (€)	kontaktandmed
----------	-------------	------------	---------------	---------------

Müük

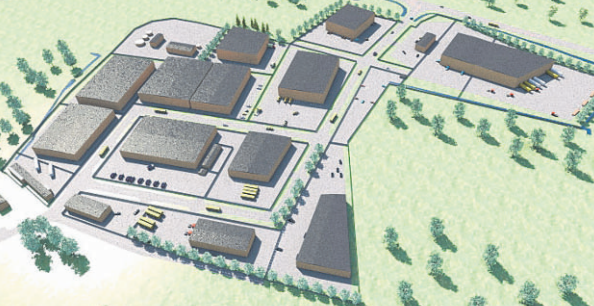
SAARE-, TAMME-, PÕÖGI-, LEHISE- JA KASE-SAE-MATERJAL; PÕÖGIST JA TAMMEST SISEVOODRILAUAD, PÄRNAPUUST SAUNALAUAD; TAMMEST, SAAREST, PÕÖGIST SISESEINA VOODRILAUAD, ERI-MUSTRITEGA	eri mõõdus	kokkuleppel	kokkuleppel	tel 504 8445, 527 6943 jaak.kalm@puiduari.ee
---	------------	-------------	-------------	---

Võrukivi Tehnopolk

Äsja valminud **Võrukivi tehnopolk** asub Võrus Tallinna–Tartu–Võru–Luhamaa maantee ääres.

Logistiliselt soodne asukoht sobib nii kodumaisele kui ka rahvusvahelisele turule suunatud ettevõttele.

Tehnopargi koosseisu kuulub **14 tänapäevastele nõuetele vastavat tootmis- ja ärimaa kinnistut** koos sinna juurde kuuluvate tehnovõrkudega.

www.vktehnopolk.ee
OÜ SELISTA EHITUS tel 782 8625 indrek@selista.ee

ÄRIPÄEV 13. veebruar 2013
toimetaja Vilja Kiisler, tel 667 0150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

ÜKS KÜSIMUS

Eilne Äripäev kirjutas, et töötajate palkamiseks tuleb järjest enam kaasata praegu mitteaktiivseid inimesi. Milliseid võimalusi olete töötajate leidmiseks kasutanud?

JANNE LIHAVAINEN
ASI Prisma Peremarket tegevjuht

Tudengid ja pensionärid aitavad poeketil tööjõupuudust leevendada. Kuna tööealise elanikkonna seas on vabadest kätest nappus, palkame meeleldi nii tudengeid kui ka pensionäre. Samuti on Prisma kauplustes tööl erivajadustega inimesed. Muulaste tööle võtmine on keeruline, sest teenindajad peavad oskama ka riigikeelt. Samuti on praegu keeruline alaealiste palkamine.

LEIDA KIKKA
Tartu jalatsitootja Samelini juhataja

Jalatsivabrik õpetab ise töötajaid välja. Äkki paneks esmajärjekorras tööle need 40 000 täis elujõus noort, kes ei õpi ega tööta. Ajalehed kirjutavad, et selliseid noori, kes ei õpi ega tööta, on 40 000. Neid saaks tööle rakendada väga lihtsalt – nad tuleks välja õpetada mingil erialal. Samelini õpetab uusi töötajaid ise kohapeal välja. Palkasime selleks kutsekooli endise õppemeistri. Õppeaeg kestab üldjuhul neli kuud.

TARVO MOSS
Viljandi küünlatootja ASI Hansa Candle juhatusesimees

Kui meil buumi ajal oli kohapeal tööjõuga väga kriitiline seis, palkasime inimesi Ida-Virumaalt. Meil oli vaja kiiresti leida liinitöötajaid ja Viljandis ei olnud tööjõudu võtta. Organiseerisime idavirumaalastele transpordi ja majutuse Viljandis töötamise ajaks. Samuti õpetasime liinitöötajad kohapeal välja.

LUGEJA ARVAB

”Saage ükskord aru, et palga saamiseks peab palgasaaja selle ise välja teenima. St see palgaraha ja veel rohkemgi peab tema enda panusest firmasse tulema. Kui ei tule, siis ei ole ka millestki palka maksta.

Kommentaar artiklile “Kust leida töökäsi?”

LOE WWW.ARIPAEV.EE

Äripäev

Peatoimetaja: Meelis Mandel
Väljaandja: AS Äripäev
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon: (372) 667 0195,
(372) 667 0222,
faks: (372) 667 0265,
(372) 667 0165
Trükk AS Kroonpress
Toimetus:
e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111,
faks: (372) 667 0265
Korrespondent Tartus
Väinu Rozental,
vainu.rozentala@aripaev.ee
Reklaamiosakond:
e-post: reklaam@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105,
faks: (372) 667 0200
Seminarid, käsiraamatud, Raamatuklubi ja infolehed:
tel: (372) 667 0207,

faks: (372) 667 0290
Tellimine ja levi:
e-post: register@aripaev.ee
tel: (372) 667 0099,
faks: (372) 667 0300
Tellimine internetis:
www.aripaev.ee/tellimine
Annull Äripäeva paberlehe tellija saab lugeda Eesti parimat majanduslehe digiversiooni **Internetis, iPadis ja nutitefonis.**
Äripäev veebis: www.aripaev.ee
Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastöid vajaduse korral lühendada. Toimetus kaastöid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalised, majanduslikul, poliitilisel või religioosel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASI Äripäev kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võtte pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee või tel (372) 646 3363.

ÄRILAUSE

”Andres Heinver: Lähiaastatel ei ole võimalik olla edukas ilma jõuliste kampaaniate ja nutika turundustegevuseta.

Selveri tegevjuht märgib, et marginaalid on konkurentsi tõttu õhukesed ja hind pole enam argument, millega klienti poodi meelitada.

KOLUMNISTIDE KOLMAPÄEV

Igor Rõtov | Aivar Hundimägi | Meelis Mandel | Peeter Koppel | Marek Reinaas | Heido Vitsur

Vara veel sotse võimule lasta

Kui riigikogu valimised toimuksid täna, siis tuleksid võimule Edgar Savisaar ja Sven Mikser. Juba parlamendi avaistungil läheksid menetlusse astmelise tulemaksu seadus ja esimest korda taasiseseisvuse ajaloos hakkaks võimu teostama vasakpoolne valitsus. Paljud leiavad, et ongi juba aeg. Mina aga arvan, et vara veel.

Eesti pole veel nii jõukas riik, et saaksime maksukoormust suurendades või ümber jagades parandada inimeste toimetulekut. Küll aga tõmbaksime piduri peale niigi vaevaliselt käivituva le majanduskasvule. Hirmutab ka esmakordselt võimu haaravate vasakpoolsete võimaliku euforiapuhanguga kaasas käivad vead. Olematu rikuse ümberjagaminegi tundubki olevat Eesti vasakpoolsete majanduspoliitika nurgakivi.

Veel aasta tagasi tundis Andrus Ansipi valitsus end väga kindlalt. Kuskilt polnud lavale tulemas jõudu, kes oravapartei parempoolset enamusst kõigutaks. Ent mehed võtsid asja ette ja tegid ise ära. Silvergate’ist alguse saanud usalduskriis ei vaibu, isegi süveneb. Tundub, et sügisel toimuvateks kohalikeks valimisteks on parempoolsetel rong juba läinud. Kui Savisaar rumalusi ei tee, siis säilitab ta võimu Tallinnas ning sotsid ja keskerakondlased saavad kohti juurde volikogudes üle riigi.

Riigikogu valimisteni on veel aga paar aastat aega, ja nüüd tasuks pingutada, et parempoolsed taas vääriliselt üles rivistada. Praegu on asi segane. Sisepoliitilised initsiatiivid on justkui kolunud Toompealt Kadrioru jääkeldrisse, kus tooniandjaks teadagi vasakpoolsed.

Segased signaalid. Ansip tegutseb pealtnäha edukalt Euroopa Liidult raha välja kaubeldes. Seda kiitis ka eilse Äripäeva juhtkiri. Ometi jätab see avalikkuse üsna leigeks. Eeldame ju, et Euroopa asjad pannakse meie suhtes paika olenemata sellest, kes meil võimul.

Valijad ootavad Reformierakonnalt ikkagi lahendust n-ö valeliku poliitika küsimusele. Praegu kisub sinnapoole, et lahendusena pakutakse välja parempoolsete kadumisena poliitiliselt areenilt järgmiseks neljaks aastaks.

Ansip on välja saatnud mõned vastakad tulevikusignaalid. Esiteks on ta öelnud, et ta järgmist valitsust enam ei moodusta, kuid samas on lubanud kandideerida suvel erakonna esimehe kohale. Oma jätkamist õigustab ta abiandmisega kriisis vaevlevale erakonnale. Mulle paistab, et Ansip siiski soovib peaministrina jätkata ka järgmiste

IGOR RÕTOV
Äripäeva peadirektor

”Kogume veel rikust, enne kui sotsid kulutama laseme.

korraliste valimiste järel ning leiab, et tema sõnu lahkumise kohta on kuidagi valesti tõlgendatud.

Parim liberaalidele oleks Ansipi tagasitõmbumine Reformierakonna juhi ametikohalt. Ilus ja väärikas oleks seda teha Mart Laari kombel. Ansipki võiks jätkata oravapartei auesimehena ja minna ajalukku omamoodi läbi lõõnud pronksmehe

na Eesti valitsusjuhtide ravis. Kuid Reformierakond võiks pilgu minevikult tulevikku pöörata. Erakonnal oleks väga vaja uusi nägusid. Poliitikuid, kes pole valetanud, kes pole varjatult rahastanud. Kellel poleks mingit seost ka näiteks VEB Fondi, R-Hoolduse või kas või triviaalse komparteeise kuulumisega hallil nõukogude ajal. Kas poleks aeg üles kerkida noortel jõulistel liberaalsetel poliitikutel, kelle kuldaeg on 2020. aastatel?

Uusi ideid. Uued parempoolsed vajavad ka värsked tulevikku suunatud ideid. Miks mitte anda uus kest viie jõukama Euroopa riigi hulka jõudmise mõtte? Ansipi kallal küll noriti selle programmi pärast kõvasti, kuid mööngem, et idee oli arusaadav unistus ja toimis omal ajal häälepuudmisel päris hästi.

Paraku pole aga Euroopa jõukamatele järele jõudmine viimastel aastatel eriti edenenud. Eestlase ostujõud jääb lääneeurooplase omale kaks-kolm korda alla, mis ei vasta üldse inimeste ootustele. Viie jõukama hulka jõudmine ei tundu hõlmatavas horisondis realistlik, kuid sissetulekute kohekordestamine võiks seda ometi ju olla.

Veelgi jõukohasem ja eristuvam oleks võtta Reformierakonna uueks eesmärgiks Siim Kallase idee muuta Eesti Euroopa kõige väiksema korruptsioonitajuga piirkonnaks. Ühtlasi oleks see Reformierakonnale särav võimalus tulla ümbersündinud jõuna praegusest ämbrist välja.

Kaja Kallas oleks suurepärane sõnumitooja. Kes tunneb huvi, siis tema blogis on Siim Kallase teemakohane originaaltekst kõigile lugemiseks üleval.

Kui aga Reformierakond jalgu alla ei saa ja jäädaksegi Ansipi juhtimisel mineviku varjudega võitlema, siis on võimalus Isamaa ja Res Publica Liidul. Seni on väiksem koalitsioonierakond olnud väga kahvatu ja ilma oma näota.

Riigikogu valimisteni on piisavalt aega, et vasakpoolsuse tont võimu juurest eemal hoida. Parempoolsete erakondade toetajad ootavad oma esindajatelt tegutsemist. Vara on veel sotse järgmisel valimisperioodil võimule lasta. Kogume enne veel neli aastat rikkust, enne kui sotsid kulutama laseme.

REPLIIK

Uus normaalsus on kodu üürimine

Veel viis aastat tagasi oli üldise majandusõitsengu taustal korteri üürimine viimane päästerõngas neile, kellel kinnisvara ostmise ei õnnestunud.

Üürimist varjutas kuni majanduslanguse alguseni sundüürnike probleemistik ja teadmine, et korteri või elamu kasutamise tähtajalist kokkulepet eelistab elanikkonna vähekindlustatud osa. Majanduskriis tõi kannapöörde ka üüri-

INGMAR SAKSING
LVM Kinnisvara maakler

”See on toonud üüriturule pikemaajalised lepingud.

suhetes. Nüüd on ka keskmise või suurema sissetuleku puhul igati aktsepteeritav kinnisvara üürimine. Nii nagu autode puhul ei peeta enam oluliseks, kas see on ostetud või liisitud, ei tehta seda enam ka elukohta vahetades.

Vaja seadusemuudatust. Selline põhimõtteline muutus üürisuhetes tuleneb nii väärtushinnangute muutusest, projektipõhiste töökohtade laiemast

levikust kui ka inimeste suurenenud liikuvusest. Kõik see on toonud üüriturule pikemaajalised lepingud ja rangemad kvaliteedinõuded.

Muutunud inimestevahelised suhted vajavad muutusi ka õigussuhetes. Pikemaajalised üürilepingud, üüritava kinnisvara maksumuse kasv, nõuded sisustusele ning üürikorterite kohandamine tulenevalt klientide soovidest peaks leidma kajastuse ka seadustes.

KULDAVÄÄRT KEEVITAJAD LAHKUSID
BLRT TÛTARFIRMAST. BLRT Grupi tÛtaretevõtetest Marketex lahkusid pooled hinnalistest keevitajatest, BLRT Grupp kinnitab, et juhtunu tÛtaretevõtte lepingute täitmist ei mõjuta.
KUST LEIDA TÕÕKÄSI? Tõõkäte leidmiseks tuleb tööturul mitte kaasa lõõvaid palkama hakata. Äripäev tõi eilses lehes väl-

ja viis võimalust, kuidas töökatepuudust leevendada.
PARTS: VÕRGUTASU ON EESTIS SOLIDAARNE AVALDUS. Majandusminister Juhan Partsi hinnangul ei peaks Eesti võrgutasusid võrdlema Soome ja Saksamaaga. Siinne tasu on võrdne kõigile tarbijale, sõltumata tema kaugusest elektrijaamast.

KOMMENTAAR

Ettevõtete loomise lihtsus võimaldab maksupettusi

Soodsa ettevõtluskeskkonna arendamine on üks Eesti prioriteete ning ettevõtluskeskkonna parandamine kuulub ka maksu- ja tolliameti eesmärkide hulka. Saavutatud lihtsus äriühingu loomisel on ettevõtluse edendamiseks tänuväärne vahend, kuid oluline on vaadata ka loodud ettevõtete arvu taha.

Kõik ei õnnestu. Eelmisel aastal registreeriti äriregistris 18 110 uut ettevõtet (nende hulgas 2212 FIE'd). Nendest makse tasus eelmisel aastal aga vaid 5684 ehk veidi enam kui veebruaril alustajatest. See tähendab, et neist 72% eelmisel aastal mingeid makse ei tasunud. Viimase kolme aasta maksustatistika näitab, et uutest ettevõtetest ligikaudu pooled jõuavad alles kolmandaks tegevusaastaks maksustatava käibeni. Töötajatele hakkab palka maksma umbes kolmandik, ligi 15% igal aastal loodud uutest ettevõtetest jääbki aga "riiulile", ilma et nende tegevuse kohta maksuhaldurile üldse mingit jälge tekib.

On selge, et kõik alustavad ettevõtted ei ole määratud õn-

MAREK HELM
 maksu- ja tolliameti peadirektor

”
5684 reaalselt tegutsema hakanud äriühingust on tervelt 12% maksuriskiga.

nestuma ja ettevõtluse alustamisega käivad alati kaasas ka riskid, kuid ettevõtlikkuse hindamise ainukriteeriumiks ei saa olla pelk kirjete arv äriregistris.

Paraku muudab lihtsam ettevõtte loomine lihtsamaks ka maksupettused. Nendest 5684 uuest äriühingust, mis eelmisel aastal ka reaalselt tegutsema hakkasid, on tervelt 12% maksu- ja tolliameti hinnangul maksuriskiga – neil on kas arvutuslik ümbrikupalga risk, käibemaksukahju tekitamise risk vms.

Meie uurimisosakonna

poolt eelmisel aastal avastatud organiseeritud maksupettuste skeemides oli väikseim kasutatud varifirmade arv ühes pettusskeemis 5 ja suurim 19.

Pettumiseks loodud. See näitab, et organiseeritud maksupettustega seotud isikute poolt kasutatud firmad on loodud vaid kuritegude toimepanekuks. Maksupettust soosib ka osa ettevõtete selline tegutsemine, mille käigus üritatakse hankida toorainet võimalikult soodsa hinnaga, mõtlemata odavaima pakkuja taustale ja sellele, et niisuguse odavuse taga on sageli riigile tasumata maksud. Asjakohane näide on siin eelmisel aastal avastatud suhkru- ja suhkrupettuste skeem.

Maksuameti ülesanne on ka juhtida tähelepanu maksupettuste riskidele. Ma loodan, et nende riskide maandamiseks mõtlevad meiega kaasa kõik asjaosalised. Siin ei ole lahendusena kontrollitegevuse suurendamine selle praeguses vormis või ametnike arvu suurendamine – pigem tuleks otsida lahendusi õiguskeskonnas ja pikaajalises perspektiivis ka tehnoloogilistes lahendustes.

KOMMENTAAR

Palgatõususuurve püsib, ent on väiksem kui aasta eest

Palgatöötajad mäletavad õnnesusega majanduskriisielset 2007. aastat, kui palka võis juurde küsida 2-3 korda aastas kümnetes protsentides. Enam Eesti majanduses sellist üldist palgarallit ei näe. Kuid mõistlik tootlikkuse kasvuga seotud keskmine palgatõus on asjakohane, et mitte öelda vältimatu.

Statistikas võib palgaralli ettekujutuse tekitada riikliku alampalga tõus 320 euroni, mis sisuliselt tähendab suure osa Eesti töötajate jaoks 10% palgatõusu. Koos sellega kasvab loomulikult ka Eesti keskmine palk.

Stabiilsus. Mis puutub alampalgast kõrgemat palka teenivate inimeste sissetuleku muutust, siis pigem tuleb eelmisest aastast rahulikum aasta. Üle 5% ulatuvat keskmist palgatõusu mõtet oodata ei ole. Enamik ettevõtteid teeb oma palgaotsused ära jaanuaris-aprillis. Seega peaks selgus varsti käes olema. Äsja valminud Fontese prog-

ILMAR PÕHJALA
 Fontese palgauuringute analüütik

”
Enam üldist palgarallit ei näe, kuid tootlikkuse kasvuga seotud palgatõus on asjakohane.

noosiuringu kohaselt tundub ettevõtete olukord olevat parem kui aasta tagasi. Tekkinud on stabiilsus, rahaliste vahendite varu, rohkem kui pooled ettevõtted palkavad uusi töötajaid. Suurem osa ettevõtteid on juba vähemalt korra pärast majanduskriisi korrigeerinud oma töötajate palkasid. Palgatõusuurve küll püsib, kuid ei ole ettevõtete hinnangul enam nii tugev kui aasta tagasi.

Üllatuslikult ilmnes selle aasta prognoosiuringus tendents, et suurenenud on nende ettevõtete arv, mis ei tee erilisi pingutusi oma väga heade töötajate hoidmiseks. See on kummaline, kuna valjult kurdetakse, et häid ja sobiva kvalifikatsiooniga töötajaid pole saada. Samas, kui mõni selline on ettevõttes olemas, siis ei tehta tema kinnihoidmiseks midagi. Heade töötajate kinnihoidmine ei tähenda pelgalt palgatõusu, vaid on keerukam arenguvõimaluste, töökorralduse ja juhtimiskultuuri kombinatsioon.

Tõhusal pole muret. Need, kes on teadlikult palkadega tegele- nud, kriisiaastatel töökorraldust muutnud ja tulnud raskest aegadest välja tõhusama- na, ei pea eriti muretsema hüppeliselt kasvava palgafondi pärast. Need ettevõtted, kes pole teinud midagi peale 2009. aasta palgavähenduste, ei saa 2013. aastasse rahulikult vaadata, sest palgatõususuurve võib ületada ettevõtte võimalusi.

Äriteenused

TEL 667 0105, reklaam@aripaev.ee

reklaam

raamatupidaja.ee

19. veebruaril Sokos Hotel Viru

ERISOODUSTUSE AASTAKONVERENTS 2013

Sven Sester

Kaido Lemendik

Evelyn Liivamägi

Virve Aru

Ranno Tingas

Kaido Loor

Marko Saag

09.00-09.30 Registreerimine ja hommikukohv

09.50-10.00 Sissejuhatus
 Moderaator **MÄRT TREIER**

10.00-10.30 Maksupoliitika 2013 – riigi toetus ettevõtlusele Riigikogu rahanduskomisjoni esimees **SVEN SESTER**

10.30-11.15 Maksuameti tegevus maksukuulekuse tõstmisel?
 Maksu- ja Tolliameti kontrolliosakonna juhataja **KAIDO LEMENDIK**

11.15-12.00 Aktuaalseid probleeme erisoodustusega maksustamisel
 Maksu- ja Tolliameti maksude osakonnajuhataja **EVELYN LIIVAMÄGI**

12.00-13.00 Lõuna

13.00-13.30 Lähetusega seotud maksuprobleemid Rödl & Partner Audit OÜ maksukonsultant **VIRVE ARU**

13.30-14.00 13.30 – 14.00 Maksuriskid: rahalised nõuded töötajate vastu
 Ernst & Young Baltic AS partner **RANNO TINGAS**

14.00-14.45 OÜ-tamine ehk juhtimisteenuse ostmine juhatuse liikme äriühingult
 Advokaadibüroo SORAINENI partner **KAIDO LOOR**

14.45-15.30 Erisoodustusega maksustatud kulude kohtuvaidlused Advokaadibüroo GLIMSTEDT advokaat **MARKO SAAG**

15.30-15.35 Konverentsi lõpetamine

Konverentsil osalemine maksab registreerudes kuni 13.02.2013 179 eurot (km-ga 214,80), alates 14.02.2013 on hind 229 eurot (km-ga 274,80). Registreerides korraga ühest maksjaettevõttest kaks või enam osalejat kehtib lisasoodustus 5%. Lisainfo ja registreerimine telefonil 667 0106 või 508 3285, juuli.laanemets@aripaev.ee ja www.raamatupidaja.ee

Viimast päeva

179 eurot

ipuihshnpoos

Äripäev

TÕUSJA

Barclays teatas suurest kuulukärpest, mille käigus kaotatakse 3700 töökohta.

Barclays PLC

324,71 GBp +8,06% ▲

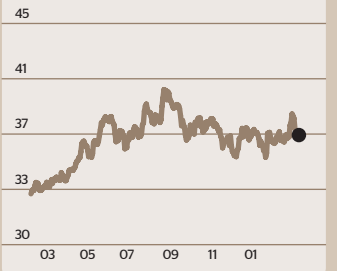

LANGEJA

Karastusjookide tootja Coca-Cola teatas oodatust nõrgemast käibest.

Coca-Cola Co.

37,94 USD -2,21% ▼

ÄRIPÄEV 13. veebruar 2013

toimetaja Romet Kreek, tel 667 0192, e-post romet.kreek@aripaev.ee

KAUBANDUS

Kaubamaja üllatas allaootuste kasumiga. Kiirelt laienev Selver

ROMET KREEK
romet.kreek@aripaev.ee

Tallinna Kaubamaja neljanda kvartali kasum tuli alla analüütikute ootuste, kuna Selveri laienemine võttis kasumlikkust maha.

Kvartalikasum vähenes aastaga 5,7 protsenti, 8,2 miljonile eurole. Swedbanki analüütikute ootus oli kõige lähemal tulemustele. Swedbanki analüütikud ootasid 8,28 miljoni eurost kasumit, SEB Enskilda 8,7 miljoni eurost ja LHV Pank 8,9 miljoni eurost kasumit. Üle 8,7 miljoni eurone kasum oleks tähendanud rekordkasumit.

“Ootame uute poodide avamistest ja konkurentsist mõningast survet marginaalidele,” ütles SEB Enskilda aktsiaanalüüsi juht Pavel Lupandin enne tulemuste avaldamist. “Käibenumbrid on juba mõnda aega teada – need vastasid meie ootustele.”

“Seitsmeprotsendise neljanda kvartali käibe kasvu on juba Tallinna Kaubamaja raporteerinud,” kirjutas kvartalitulemuste eelvaates Swedbanki Balti aktsiaanalüüsi juht Marek Randma. “Me eeldame, et ettevõtte suurima segmendi supermarketid jätkavad kasvanud konkurentsi tõtu grupi brutorentaabluse alla toomist.”

Analüütikud kartsid konkurentsi ja laienemist. “Tallinna Kaubamaja näitas IV kvartalis jällegi head kasvu, kui müügitulu suurennes 6,6 protsenti. Peamine on siinkohal, et põhiline kasumi allikas, mis on supermarketite üksus Selveri näol, näitas 4,6protsendilist käibe kasvu, kui III kvartalis oli kasvu ainult 0,3 protsenti. Osa kasvust võib siiski kirjutada novembris ja detsembris värskest avatud uute Selveri kaupluste arvele. Tallinna Kaubamaja kasumit ootame eelmise aastaga võrreldes sarnasel tasemel,” kirjutas LHV Pank balti börsiettevõtete neljanda kvartali tulemuste eelvaates.

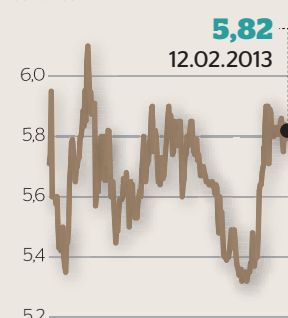
Tulemusele mõjus kehvasti Selverite puhaskasumi 21,4protsendine vähenemine, 3,5 miljonile eurole. Selver avas uusi poode, kus kulud tehti kohe, tulude lisandumine ehk poodide sisetöötamine võtab aga aega. Selverite käive kasvas aastaga 4,7 protsenti, 86,9 miljonile eurole. Uute kaupluste avamine IV kvartali lõpus ei jõudnud kogu Selveri keti müügitulemustele veel olulist mõju avaldada. Lätis, kus Selveri projektid on külmutatud, teenis ettevõtte neljandas kvartalis 0,6 miljoni eurose kahjumi.

2013. aastal on kavas jätkata aktiivse laienemisega. Sõlmitud on nelja uue kaupluse üürile-

Hind

Tallinna Kaubamaja aktsia on samas, kus mullu samal ajal

eurodes

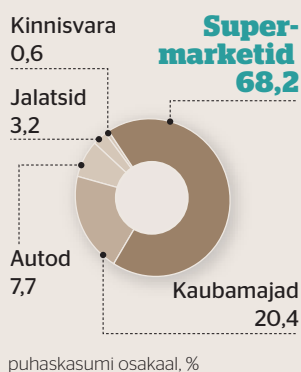

ALLIKAS: BLOOMBERG

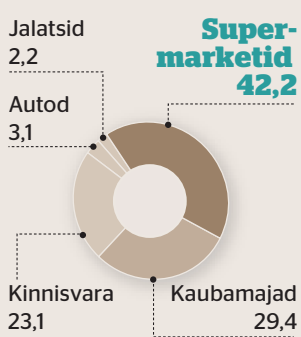
Tulemused

Kaubamaja tulemus tuleb valdavalt Selverist

käibe osakaal, %

puhaskasumi osakaal, %

ALLIKAS: TALLINNA KAUBAMAJA

pingud, kaupluste avamine on kavandatud 2013. aastasse, teatas ettevõtte börsile. Töenäoliselt lisandub veel uusi kauplusi.

Selveekspress ei asenda kassapidajat. Selver laiendas ka iseteeninduslahenduse Selveekspressi levikut. Selveekspressi vahendusel tehti olenevalt kauplustest kas üle või alla 15 protsenti kogu ostudest.

“Selveekspress on alternatiiv tavapärasele ostlemisele,” ütles Selverite juht Andres Heinver. “Väga pikka perspektiivi ei tea, aga praegu traditsioonilisele ostlemisele ohtu pole ja kassapidajad tööta ei jää.”

Kaubamajade kasum kasvas aastaga viis protsenti, 2,4 miljonile eurole ning käive kasvas 2,9 protsenti, 26 miljonile eurole.

Autokaubanduse kasum vähenes 9,9 protsenti, 0,3 miljonile eurole ja käive kasvas 48,9 protsenti, 9,8 miljonile eurole. Jalatsikaubanduse kasum kasvas 3,5 protsenti, 0,2 miljonile eurole ja käive 2,6 protsenti, 4,1 miljonile eurole. Kinnisvara kasum kasvas 23 protsenti, 1,9 miljonile eurole.

Plaanide järgi on 2013. aastal kavas avada mitu kaubanduskinnisvara arendust, eriti Tallinna piirkonnas. Juhul, kui oluline osa arendustest peaks realiseeruma, on laienemistempo elanikkonna sissetulekute kasvust kiirem ja konkurentsivõime kaubanduses kasvab, kirjutas ettevõtte kvartaliraportis. Analüütikute hinnangul on väiksemate toidukaupluste müügitulud languses, kuid suurpoodides on kasv endiselt küllaltki tugev, viidates suuremate kaupluskettide konkurentsiedule. Konjunkturiinstituudi tarbijabaromeetri näidud 2012. aasta detsembris ja 2013. aasta jaanuaris paranesid.

Arvestatava kasumi teenimine on erandlik.

Tallinna Kaubamaja kontserni tegevuse 2012. aasta märksõnad olid ulatuslik uute kontseptsioonide turuletoomine ning müügikeskkondade renoveerimine – see oli kontserni kasumlikkuse kõige suurem mõjutaja. Sellest hoolimata õnnestus ka üha kasvava konkurentsi tingimustes teenida kasumit peaaegu sama palju kui aasta varem. Samuti on Tallinna Kaubamaja end selgemalt ja tugevamalt positsioneerinud kauba-

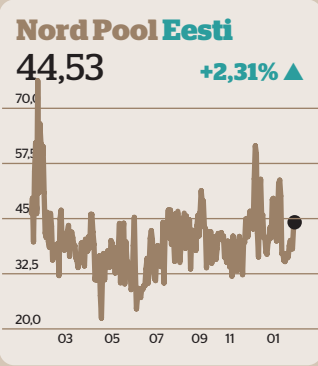
SELVER avas esimese gurmee kaupluse Tallinna Kaubamaja B-galeriis, teine pood tegi ukseid lahti oktoobri lõpus Solarise keskuses.

FOTO: ERIK PROZES

eurot maksab Nokia uus nutitelefon Asha 310, mil-
le Soome telefonitootja eile müügilole tõi.

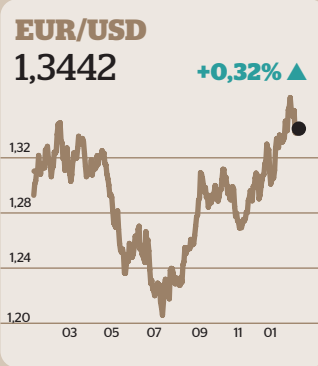
ELEKTER

Eratarbijad peaks arvestama,
et elektrienergia hinnale lisan-
dub lepingus ka käibemaks.

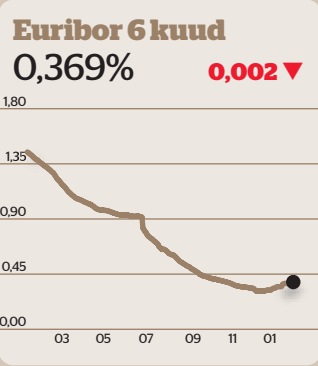
VALUUTA

Usk euroala võlakriisi lahenda-
misse on tõstnud euro kurssi.

INTRESS

Euroopa Keskpank ei pruu-
gi enam baasintressimäärasid
langetada.

valdkondades, kus oleme tugevad või lausa turu-
liidrid,” ütles Tallinna Kaubamaja juhatuse esi-
mees Raul Puusepp. “See lubab kindla tundega
vastu liikuda selle aasta väljakutsetele.”

Puusepa sõnul avas kontsern eelmise aasta
neljandas kvartalis kokku kuus uut kauplust, mis
on Eestis märkimisväärne tulemus: “Liiatigi on
arvestatava kasumi teenimine Eesti jaoks kaupan-
duses praegu üldse pigem erakordne nähtus.” Et-
tevõtte aastakasum ulatus peaaegu 21 miljoni
euroni.

Kallinev energia. Lisaks uute kaubanduspinda-
de rajamisega kaasnevatele kuludele tuli kaup-
meestel mullu rinda pista ka kõrgenenud ener-
giakuludega ning laienemisega käib parata-
matult kaasas ka tööjõukulude kasv. “Kui eraldi
valdkondadest rääkida, siis hindame väga posi-
tiivseks eelmisel aastal toimunud arengut kont-
serni jalatsikauplustes ning samuti läks edukalt
automüük,” tõdes Puusepp. “Oleme ka kontser-
ni turvaettevõtte tegevust laiendanud üha uutes-
se Selveritesse, mille kiiduväärt tulemus on kaup-
luste puudujäägi vähenemine.”

Ä RAHA

reklaam

Kommertsbankade intressitooted

pank	jooksev hoius %		tähtajaline hoius %								
	keskmiselt kuu jäägilt	kuu püsijäägilt	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	3 aastat	min summa
Danske Bank					Kontakteeruge pangaga						
Swedbank***	0,01 (7)	-	-	-	0,06	0,16	0,26	0,36	0,46	0,56	190
Swedbank***	0,01 (7)		0,05	0,05	0,10	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	6000
Tallinna Äripank		0,05	0,10	0,15	0,20	0,40	0,50	0,70	0,90	-	200
Tallinna Äripank (3)		0,05	0,25	0,30	0,35	0,60	0,70	1,00	1,20	-	200
Nordea Pank	0,10		0,10	0,15	0,20	0,35	0,45	0,55	-	-	320
Citadele Pank	-	-	0,10	-	0,30	0,60	0,70	1,20	1,30	1,30	150
Versobank	0,05	0,10	0,50	0,60	0,70	1,20	1,40	1,70	1,90	2,10	350
DNB	0,10(7)	-	0,20	-	0,25	0,40	0,55	0,70	0,80	0,90	300
UniCredit Bank					Kontakteeruge pangaga						
SEB					Kontakteeruge pangaga						
LHV Pank					Kontakteeruge pangaga						
Krediidipank	-	0,01	0,15	0,25	0,30	0,55	0,75	1,00	1,20	1,20	100/200(4)
BIGBANK		-	0,15	0,20	0,25	0,45	0,45	0,90	1,25	2,00	300-1500
BIGBANK	-		-	-	-	0,45	0,45	0,90	1,25	2,00	1500-30 000
BIGBANK	-	-	-	-	-	0,50	0,50	0,95	1,30	2,05	üle 30 000

pank	tähtajaline hoius %, USD						
	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa
Danske Bank			Kontakteeruge pangaga				
Swedbank	-	-	0,15	0,35	0,55	0,80	250
Swedbank	0,10	0,15	0,20	0,40	0,60	0,80	8400
Tallinna Äripank	0,15	0,25	0,25	0,55	0,70	0,55	200
Citadele Pank	0,10	-	0,30	0,60	0,70	1,20	200
Versobank	0,30	0,30	0,50	1,00	1,30	1,70	500
DNB	0,10	-	0,15	0,30	0,40	0,50	300
Krediidipank	0,15	0,20	0,30	0,55	0,70	0,90	100/200 (4)
UniCredit Bank			Kontakteeruge pangaga				
SEB			Kontakteeruge pangaga				
LHV Pank			Kontakteeruge pangaga				

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad * maks 1999 eurot ** juriidiline isik ***avades tähtajalise hoiuse
internetipangas, on intressimäär kuni 0,10% kõrgem (3) personaalpank, klientidele (4) kontoris (6) internetipanga
tähtajalistele hoiustele (7) päevalõpu kontojärgilt; (9) juriidilisele isikule/ eraisikule (10) LHV Pangal minimaalselt jäagilt
**** 2- ja 3aastaste hoiuste intressimäärade tutvumiseks kontakteeruge pangaga

Pankade kontaktandmed

SWEDBANK Liivalaia 8, Tallinn,
tel (24h) 631 0310, e-post: info@swedbank.ee
TALLINNA ÄRIPANK Vana-Viru 7, Tallinn,
tel 668 8088, faks 668 8089
NORDEA PANK Liivalaia 45/47, Tallinn,
tel 628 3300, faks 628 3201
e-post: tallinn@nordea.com
CITADELE PANK Roosikrantsi 2, Tallinn,
tel 770 0000, faks 770 0001, e-post: info@
citadele.ee

BIGBANK Rüütli 23, Tartu, tel 1333,
faks 737 7582, e-post: bigbank@bigbank.ee,
www.bigbank.ee
VERSOBANK Pärnu mnt 12, Tallinn,
tel 680 2500, faks 680 2501
DNB PANK Tartu mnt 10, Tallinn,
tel 686 8500, faks 686 8501,
e-post: info@dnb.ee, www.dnb.ee
EESTI KREDIIDIPANK Narva mnt 4, Tallinn,
tel 669 0941, faks 661 6037

Ä VALUUTA

Euroopa Keskpank

EUR/SEK ▼

8,5701

EUR/RUB ▼

40,4400

Austraalia dollar	AUD	1,3107
Bulgaaria leev	BGN	1,9558
Hiina jüaan	CNY	8,3771
Hongkongi dollar	HKD	10,4218
India ruupia	INR	72,3441
Jaapani jeen	JPY	126,6000
Kanada dollar	CAD	1,3512
Korea won	KRW	1469,1600
Leedu lilt	LTL	3,4528
Läti latti	LVL	0,6998
Norra kroon	NOK	7,3870
Poola zlot	PLN	4,1760

Rumeenia leu	RON	4,4075
Rootsi kroon	SEK	8,5701
Singapuri dollar	SGD	1,6714
Suurbritannia nael	GBP	0,8615
Šveitsi frank	CHF	1,2328
Taani kroon	DKK	7,4615
Tai baat	THB	40,1390
Tšehhi kroon	CZK	25,3150
Türgi liir	TRY	2,3859
Ungari forint	HUF	291,2800
USA dollar	USD	1,3438
Venemaa rubla	RUB	40,4400

Ä BÖRSIKAUBAD

Kütused 12.02

USD	
Nafta IPE, bbl	118,29
Nafta NYMEX, bbl	97,44
Mootoribensiin, t	1081,00
Diislikütus, t	1035,25
Kerge kütteeõli, t	1027,75
Masuut (1% väävel), t	689,00
Maagaas Henry Hub, btu, USD	3,296

Põllumajandus 12.02

nael = 453,59 g	
Kohv NYBOT, USc/nael	140,30
Valge suhkur NYSE LIFFE, USD/t	486,80
Kakao NYBOT, USD/t	2182,00
Nisu NYSE LIFFE, USD/t	203,00
Rapsiseemned NYSE LIFFE Pariis	464,75

Allikas: Bloomberg, kella 17 seisuga

Värvilised metallid 11.02

USD/t	
Alumiinium LME	2117,5
Vask LME	8258
Plii LME	2417
Nikkel LME	18320
Tina LME	24950
Tsink LME	2211

Väärismetallid 12.02

USD/unts, unts = 31,1035 g	
Kuld COMEX	1649,15
Plaatina NYMEX	1712,00
Palladium NYMEX	772,50
Höbe COMEX	30,92

Ä BÖRS

Tallinn

12.02

aktsia	sulgemis- hind, EUR	muutus eelms, %	käive, EUR	P/E	ROE	P/B	divid. tootlus
Arco Vara	1,160	8,41	483	-	-36,1%	1,89	0,0%
Baltika	0,638	0,31	10 266	-	-23,6%	2,52	0,0%
Ekspress Grupp	1,070	0,00	5 066	26,2	3,0%	0,80	0,0%
Harju Elekter	2,680	1,90	1 611	11,2	9,0%	1,00	2,6%
Järvevana	0,536	0,00	#VALUE	-	-0,1%	0,64	0,0%
Merko Ehitus	6,100	0,99	5 490	-	-2,1%	0,96	#VALUE
Nordecon	1,220	-1,61	4 707	171,3	0,8%	1,34	0,0%
Olympic EG	1,760	-0,56	348 901	12,3	26,8%	3,30	5,7%
Premia Foods	0,625	0,00	1 221	-	-2,3%	0,65	17,6%
Pro Kapital Grupp	2,270	0,89	352		-7,4%	1,83	0,0%
Silvano FG	2,740	0,37	56 672	6,2	35,4%	2,20	9,1%
Tallink Grupp	0,880	-0,45	239 865	12,0	6,6%	0,78	0,0%
Tin Kaubamaja	5,820	0,17	16 918	11,0	15,6%	1,72	6,0%
Tallinna Vesi	9,990	-0,10	29 188	8,8	26,7%	2,36	8,4%
Trigon PD	0,274	0,00	#VALUE	-	-75,8%	0,54	0,0%
Skano Group	1,290	0,00	#VALUE	-	-4,3%	0,76	#VALUE

P/E arvutatud viimase nelja kvartali vahearuande (kui on olemas, siis rahvusvahelise raamatupidamisstandardi (IAS)
kohase) konsolideeritud puhaskasumi põhjal

Vilnius

12.02

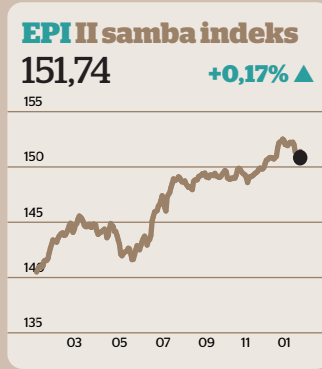
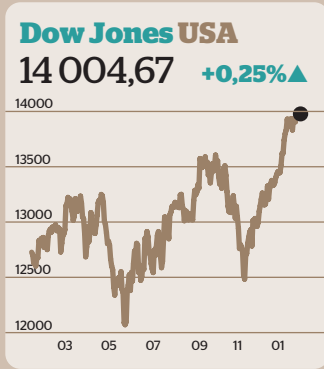
aktsia	sulgemis- hind, EUR	muutus eelms, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Apranga	2,51	1,21	-	3,7	4,3
City Service	1,940	-2,02	9,3	1,2	11,9
Invalda	2,060	-1,90	-	0,9	-
Linat Agro	0,633	-0,31	3,2	0,9	-
Snaige	0,477	-2,05	-	1,7	-
TEO LT (Telekomas)	0,800	-0,37	13,3	2,1	7,2

Helsingi

12.02

aktsia	hind, EUR	muutus eelms, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Alma Media	4,83	-0,82	21,1	4,6	8,3
Citycon	2,46	2,07	9,4	0,8	5,9
Elisa Comm.	15,80	0,51	11,9	2,9	8,2
Finnair	3,08	0,65	-	0,5	-
Fortum	14,81	0,07	9,3	1,3	-
HKScan	4,08	-0,49	26,1	0,5	4,2
Kesko	24,47	-0,08	18,7	1,1	4,9
Neste Oil	11,21	2,56	-	1,1	3,1
Nokia	3,08	0,26	-	1,4	6,5
Olvi	21,41	-0,51	19,8	3,1	2,3
PKC Group	16,81	0,36	12,0	2,2	3,6
Stockmann	14,42	-0,41	20,2	1,2	3,5
Stora Enso	4,84	-1,51	7,9	0,7	-
UPM Kymmene	8,66	-0,97	-	0,8	6,9
YIT	17,25	0,70	12,1	2,1	4,1

18 INVESTOR investeerimisfondid

ÄRIPÄEV 13. veebruar 2013

toimetaja Romet Kreek, tel 667 0192, e-post turud@aripaev.ee
reklaamiosakond, tel 667 0105, e-post reklaam@aripaev.ee

sekretar.ee

27. veebruar

Tallinna Lauluväljak

INSPIRATSIOONIKONVERENTS

KUIDAS SUVEPÄEVADEST KORRALDADA
SUVE MEELDEJÄÄVAIM SÜNDMUS?

- 09.30–09.50** Saabumine ja hommikukohv värskes Äripäevaga
09.50–10.00 Päevajuhi tervitus
KRISTJAN OTSMANN, Selge Pilt projekti- ja ajajuhtimise koolitaja
- 10.00–10.25** Miks on suvepäevad olulised?
MAARIKA LIIVAMÄGI, ERGO Kindlustuse AS juht
- 10.25–10.55** Kust alustada suvepäevade planeerimist?
MARTIN RAUAM, Jolos Events projektijuht / partner
- 10.55–11.30** Kuidas korraldada suvepäevad, kuhu töötajad tulla tahaksid?
ANN VAINLO, Pidupäev.ee projektijuht ja toimetaja
- 11.30–12.00** TRADESHOW
12.00–13.00 LÕUNAPAUUS
13.00–13.20 Millist tegevust pakkuda suvepäevadel lastele?
LASTETEATER „SÖBER“
- 13.20–13.45** Millega tuleb arvestada, kui siduda suvepäevad koolitusega?
MIHKEL REINSALU, Äripäeva koolituskeskuse juht
- 13.45–14.05** Kuidas korraldada suvepäevad olematu eelarvega?
KÄTRIN KARU, „Käi Jala! Tervisekõnni“ ja „Ole vormis!“ kampaaniate algataja
- 14.05–14.30** Hästiõnnestunud suvepäevade 5 punkti plaan
PIRET SEEMAN, SEB Way navigaator
- 14.30–15.00** ENERGIAPAUUS
15.00–15.35 Detailselt detailidest
KAI-RIIN MERI, Rahandusministeeriumi sisekommunikatsiooni nõunik
- 15.35–16.30** Praktikum: suvepäevade projektijuhtimine
KRISTJAN OTSMANN, Selge Pilt projekti- ja ajajuhtimise koolitaja
- 16.30–16.45** Konverentsi kokkuvõte

Äripäev

Kuidas ...

...jõuda tõeliselt hea ideeni?

...koostada tavapärasest põnevam suvepäevade programm?

...leida sobivad teenusepakujad vähese aja- ja rahakuluga?

...kolleegide meelelahutusprogrammi kavandamisesse kaasata?

...sündmust eelarvestada ja mida on võimalik teha, kui eelarve on olematu?

...kavandada hea suvepäevade projektijuhtimise plaan?

Millega tuleb arvestada, kui siduda suvepäevad koolitusega?

Konverentsi soodushind 20. veebruarini **159 eurot** (+km).

Hind alates 21. veebruarist on 199 eurot (+km).

Info ja registreerimine telefonil 667 0411 või
registreerimine@aripaev.ee

Projektijuht: Tiive Saarniit, telefon 667 0301, 56 823 990

AVISION

BLUE DRUM
Entertainment & Promotion

NB!
Kiirematele
registreerujatele
kingituseks raamat
“Firmapidu”

FONDID

reklaam

Avaron Asset Management

11.02

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Avaron Areneva Euroopa Fond A, EUR	3,42	3,54	3,47	-	7,06	13,94	5,59	-5,97	13 908 965
Avaroni Privaatportfell B, EUR	13,36	13,36	13,36	-	2,26	9,28	6,29	-	4 845 013
Avaron Ida-Euroopa Völkirjafond A, EUR	10,52	10,52	10,52	-	-	-	-	-	5 219 204

Compensa Life

08.02

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Kasvuportfell, EUR	-	-	1,34	-	2,10	16,60	7,40	4,20	5 227 803
Völkirjaportfell, EUR	-	-	11,82	-	0,20	5,40	4,60	-	495 981

Kasvuportfelli mahu info on antud seisuga 31.12.2012. Völkirjaportfelli mahu info on antud seisuga 31.12.2012.

Danske Capital AS

11.02

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Danske Pension 25, EUR	0,95	0,96	0,96	1,07	-0,16	6,42	3,45	2,65	10 566 582
Danske Pension 50, EUR	1,10	1,11	1,11	1,50	0,55	6,57	3,75	2,71	143 725 122
Danske Pension Intrass, EUR	0,86	0,87	0,87	0,67	-0,79	5,90	3,08	3,12	3 283 738
Vabatahtlik Pensionifond									
Danske Pension 100 Pluss, EUR	1,39	1,42	1,40	7,37	1,75	9,22	7,12	4,35	2 966 331
Vabatahtlik Pensionifond									
Danske Pension Intrass Pluss, EUR	0,75	0,77	0,76	2,92	-0,86	5,86	3,13		184 589

Info teiste Danske Capitali ja Danske Invest fondide kohta on avaldatud veebilehel www.danskecapital.ee.

ERGO Funds

11.02

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
ERGO Pensionifond 2P1, EUR	0,91	0,92	0,92	0,00	-0,35	4,14	3,30	3,89	8 594 924,67
ERGO Pensionifond 2P2, EUR	1,09	1,10	1,10	1,86	0,43	4,98	3,38	1,59	39 881 524,17
ERGO Pensionifond 2P3, EUR	0,62	0,62	0,62	-	0,98	4,04	-	-	1 422 299,08
ERGO Pensionifond 3P1, EUR	0,84	0,86	0,85	2,04	0,55	5,37	-	-	474 828,07
ERGO Pensionifond 3P2, EUR	0,88	0,90	0,89	2,74	0,95	5,21	-	-	522 483,69
ERGO Pensionifond 3P3, EUR	0,83	0,85	0,84	3,70	1,61	3,68	-	-	540 312,93

LHV Varahaldus

11.02

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond L, EUR	1,36	1,38	1,38	2,04	0,98	7,10	6,24	4,99	158 979 668
Pensionifond M, EUR	1,09	1,10	1,10	1,38	0,53	7,29	5,44	6,35	24 614 239
Pensionifond S, EUR	1,17	1,18	1,18	0,78	0,01	6,56	4,53	7,50	36 240 230
Pensionifond XL, EUR	1,16	1,17	1,17	2,25	1,52	7,69	6,02	4,75	36 764 658
Pensionifond XS, EUR	1,08	1,09	1,09	0,71	-0,20	7,14	4,81	7,28	8 358 486
Täiendav Pensionifond, EUR	1,28	1,30	1,30	7,86	1,76	8,23	6,40	3,42	4 688 524
LHV Pärsia Lahe Fond A, EUR	8,82	8,91	8,91	14,06	8,55	18,73	11,87	-	-
LHV Pärsia Lahe Fond B, EUR	5,63	5,69	5,69	14,13	8,55	18,73	11,86	-	5 886 215
LHV Maailma Aktsiad Fond A, EUR	8,19	8,27	8,27	15,00	2,14	2,60	1,98	-1,94	-
LHV Maailma Aktsiad Fond B, EUR	5,23	5,28	5,28	15,00	2,14	2,60	1,98	-	1 385 163

Nordea Pensions Estonia

11.02

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Nordea Pensionifond A, EUR	0,91	0,92	0,92	2,22	1,08	4,82	5,73		48 101 189,44
Nordea Pensionifond A Pluss, EUR	0,74	0,75	0,75	2,82	2	5,22			5 180 476,61
Nordea Pensionifond B, EUR	0,88	0,89	0,89	1,50	0,02	5,69	5,09		10 487 890,82
Nordea Pensionifond C, EUR	0,81	0,82	0,82	0,74	-1	4,16	3,52		1 978 886,47
Nordea Pensionifond Aktsiad 100, EUR	1,09	1,12	1,11	11,77	3,23	6,48	7,88		3 162 886,67
Nordea Pensionifond Intrass Pluss, EUR	0,70	0,71	0,70	0,00	-0,2	5,5			485 889,06

Fondivalitsejad

AVARON ASSET MANAGEMENT Narva mnt 5–58, Tallinn 10117, tel 664 4205, faks 664 4201, info@avaron.ee, www.avaron.ee
DANSKE CAPITAL AS Narva mnt 11, Tallinn 15015, tel 675 2295, faks 675 2895, funds@dankebank.ee, www.danskecapital.ee, www.danskebank.ee
ERGO FUNDS AS A. H. Tammsaare tee 47, Tallinn, tel 610 6500, faks 610 6501, funds@ergo.ee, www.ergo.ee

AS GA FUND MANAGEMENT Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2680, faks 680 2681, info@gafm.ee, www.gafm.ee
AS GILD PROPERTY ASSET MANAGEMENT Swiss House, Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2630, faks 680 2631, info@gildrealestate.com
LHV VARAHALDUS AS Tartu mnt 2, Tallinn 10145, tel 680 0400, faks 680 0402, info@lhv.ee, www.lhv.ee

NORDEA PENSIONS ESTONIA AS Liivalaia 45/47, Tallinn 10145, tel 710 1250, faks 710 1251, eesti@nordea.com, www.nordea.ee
AS SEB VARAHALDUS Tornimäe 2, Tallinn 15010, tel 665 6565, faks 665 7122, fondid@seb.ee, www.seb.ee
SWEDBANK INVESTEERIMISFONDID AS Liivalaia 8, Tallinn 15038, tel 631 1606, faks 631 1636, funds@swedbank.ee, www.swedbank.ee/fondid

Maaklerifirmad

COMPENSA LIFE VIENNA INSURANCE GROUP SE Roosikrantsi 11, Tallinn, tel 610 3000, faks 610 3010 info@compensallife.ee, www.compensallife.ee
LHV Tartu mnt 2, Tallinn, tel 680 0400, faks 680 0402

VERSOBANK AS Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
DANSKE BANK Narva mnt 11, Tallinn, tel 630 2104
SEB ENSKILDA EQUITIES Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 6622, faks 665 6802

MANDATUM LIFE INSURANCE BALTIC SE Viru väljak 2, Tallinn, tel 681 2300, info@mandatumlife.ee, www.mandatumlife.ee
SWEDBANK AS Liivalaia 8, Tallinn, tel 631 0310, faks 631 0410

88%

Ühendriikide linnu olid neljandas kvartalis sellised, kus eramute hinnad tõusid.

Paul Diggle : USA kinnisvaraturu taastumine ei näidanud mingeid aeglustumise märke 2012. aasta lõpus.

Capital Economicsi kinnisvaraeksperti sõnul viitavad märgid sellele, et tõus jätkub ka 2013. aastal.

FONDID

reklaam

Mandatum Life

11.02

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Investeeringute haldusteenus:									
Turvaline, EUR	113,60	113,03	113,03	-	0,03	5,78	4,17	-	-
Konservatiivne, EUR	111,50	110,39	110,39	-	0,10	2,32	3,35	-	-
Tasakaalustatud, EUR	110,86	109,22	109,22	-	1,45	0,14	2,79	-	-
Progressiivne, EUR	105,49	103,42	103,42	-	1,97	-2,68	1,89	-	-
Agressiivne, EUR	109,74	107,59	107,59	-	1,93	-2,32	2,10	-	-
Investeeringusportfelliid:									
Mandatum Life Fixed Income, EUR	138,98	138,29	138,29	-	0,04	6,61	4,79	-	-
Mandatum Life Global Food, EUR	123,07	120,66	120,66	-	2,37	-6,13	2,05	-	-
Mandatum Life Emerging Opportunities, EUR	106,46	104,37	104,37	-	0,79	-0,20	0,87	-	-
Mandatum Life Global Equity, EUR	136,92	134,24	134,24	-	1,46	0,94	1,81	-	-
Mandatum Life Europe Equity, EUR	151,95	148,97	148,97	-	1,45	4,74	2,86	-	-

Swedbank Investeeringufondid AS

11.02

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond K1, EUR	0,79	0,80	0,80	2,03	-0,86	4,35	3,17	1,04	41 685 913,97
Pensionifond K2, EUR	0,87	0,88	0,88	3,54	-0,21	6,09	4,33	0,08	155 199 717,91
Pensionifond K3, EUR	1,01	1,02	1,02	6,26	0,47	6,92	5,80	0,07	389 865 217,60
Pensionifond K4, EUR	0,75	0,76	0,76	10,43	1,06	7,06			30 783 464,54
Pensionifond V1, EUR	1,17	1,20	1,18	4,54	0,00	8,14	5,14	-0,51	9 390 015,62
Pensionifond V2, EUR	0,90	0,92	0,91	7,98	1,15	8,52	6,30	-1,73	17 156 096,89
Pensionifond V3, EUR	1,05	1,07	1,06	12,92	2,42	8,18	6,80	-3,77	33 814 427,88
Kesk-Aasia Aktsiafond, EUR	4,02	4,12	4,06	21,20	4,90	-4,93	-5,52	-16,66	5 781 953,66
Ida-Euroopa Aktsiafond, EUR	8,26	8,47	8,35	24,58	-1,77	15,85	5,09	-17,21	28 546 157,61
Ida-Euroopa Kinnisvara Af, EUR	3,31	3,40	3,35	23,76	0,76	8,77	-4,23	-23,09	7 794 119,09
Fondifond 100, EUR	9,73	9,98	9,83	15,80	2,79	7,47	6,75	-2,99	61 789 861,10
Fondifond 30, EUR	10,99	11,27	11,10	5,96	0,50	7,73	4,69	0,66	14 091 467,06
Fondifond 60, EUR	10,51	10,77	10,61	10,21	1,55	7,89	6,11	-0,93	51 281 939,85
Venemaa Aktsiafond, EUR	15,82	16,22	15,98	26,17	4,97	7,72	5,84	-8,63	50 028 541,57

AS SEB Varahaldus

11.02

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
SEB Energiiline Pf, EUR	0,724	0,731	0,731	2,86	1,50	3,25			8 786 431,43
SEB Konservatiivne Pf, EUR	0,898	0,907	0,907	0,84	-0,69	3,32	3,37	4,26	53 422 616,46
SEB Optimaalne Pf, EUR	0,820	0,828	0,828	0,99	0,31	3,00	2,91		12 601 337,29
SEB Progressiivne Pf, EUR	0,945	0,954	0,954	1,63	0,61	3,89	3,28	-1,48	264 974 178,05
SEB Aktiivne Pf, EUR	0,899	0,917	0,908	12,65	2,04	3,83	5,29	-2,51	13 551 645,41
SEB Tasakaalukas Pf, EUR	1,123	1,146	1,135	3,81	0,12	3,58	3,47	-0,61	10 343 727,93
SEB Aktiivne Fondifond A, EUR	7,006	7,148	7,077	11,18	1,580	4,710	7,040	-4,970	4 061 434,50
SEB Dünaamiline Fondifond A, EUR	8,354	8,523	8,438	7,70	0,620	4,390	5,860	-3,550	6 019 825,73
SEB Tasakaalukas Fondifond A, EUR	10,566	10,780	10,673	3,47	-0,270	6,660	5,170	1,000	1 113 051,19
SEB Ida-Euroopa Võlakirjafond A, EUR	13,010	13,010	13,010	5,23	-1,120	11,360	7,890	5,190	66 868 738,27
SEB Kasvufond A, EUR	6,678	6,813	6,746	21,87	1,270	10,640	3,520	-4,700	14 689 334,26
Vahendatavad Fondid *									
SEB Corporate Bond Fund, EUR	1,491	1,491	1,491	2,92	-0,930	7,540	5,010	4,510	464 530 000,00
SEB Danish Mortgage Bond Fund, EUR	128,119	128,119	128,119	2,95	-0,890	3,650	5,060	-	168 130 000,00
SEB High Yield Fund, EUR	128,665	129,952	128,665	3,88	0,550	9,610	-	-	1 962 560 000,00
SEB Short Bond Fund EUR	1,270	1,270	1,270	0,17	0,080	-0,240	0,010	-	57 120 000,00
SEB Strategy Balanced Fund	104,575	105,621	104,575	-	1,270	-	-	-	273 160 000,00
SEB Strategy Defensive Fund	104,837	104,837	104,837	-	0,920	-	-	-	177 970 000,00
SEB Strategy Growth Fund	105,127	106,178	105,127	-	2,380	-	-	-	194 120 000,00
SEB Strategy Opportunity Fund	103,959	104,999	103,959	-	1,800	-	-	-	288 360 000,00
SEB Eastern Europe Fund ex Russia, EUR	2,855	2,913	2,884	20,11	1,260	10,120	4,040	-3,440	161 970 000,00
SEB Eastern Europe Small Cap Fund, EUR	2,605	2,657	2,631	16,29	3,660	0,800	-2,960	-6,710	69 160 000,00
SEB Russia Fund, EUR	9,974	10,176	10,075	24,65	4,260	-3,350	2,990	-0,770	287 050 000,00

* Vahendatavate fondide tagasivõtmis- ja väljalaskehindude saab vaadata www.seb.ee/fondidkursid. Fondide mahud on seisuga 31.12.2012.

Trigon Funds

11.02

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Arenevate Turgude Agrisektori Fond, EUR	91,14	93,93	93,00	16,18	8,64	-13,81	-18,03		2 595 151
Balkani Fond, EUR	0,00	0,00	13,23	17,47	3,05	20,08	0,32	-12,63	6 552 587
Arenevate Turgude Finantssektori Fond, EUR	173,08	178,38	176,61	18,18	6,61	12,16	1,56		5 188 869
Uus Euroopa Kasvufond, EUR	12,68	13,13	12,87	19,99	-0,23	0,85	-6,11	-13,13	1 796 688
Uus Euroopa Fond, EUR	20,82	21,56	21,14	13,37	3,76	16,81	12,61	-3,00	16 700 064
Venemaa Top Picks Fond, EUR	20,65	21,39	20,97	23,43	1,01	-2,54	9,29	0,18	9 886 895

EDUKAKS LÄBI KOOSTÖÖ

Projektijuhtimise aastakonverents 2013

5. märts 2013 Sokos Hotel Viru

Mari Kõlli

Tiit Valm

Gunnar Kuhi

Andrus Novoseltsev

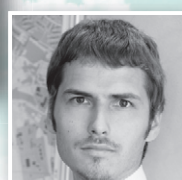
Kristjan Kangur

Keit Paal

Algis Perens

Ain Kivisaar

Meeli Kask

Viljar Jaamu

09.15–09.45 Registreerimine koos hommikukohvi ja värsket Äripäeva

09.45–10.00 Avasõnad. Äripäeva arendusdirektor **MARI KÕLLI**

I SESSIOON

PROJEKTJUHTIMINE MÕJUTAB OTSESEL TIPPJUHI TÖÖD

10.00–10.30 Mida tippjuht peab teadma projektijuhtimisest. Koolitaja ja konsultant **TIIT VALM**

10.30–11.00 Erinevad projektitüübid nõuavad erinevat lähenemist. Eesti Projektijuhtimise Assotsiatsiooni juhataja liige **GUNNAR KUHI**

11.00–11.30 Coaching' u süsteem projektijuhtimises. Elioni projektijuhtimise osakonna juhataja **ANDRUS NOVOSELTSEV**

11.30–12.00 Agiilne projektijuhtimine. Elioni tootearenduse teenistuse juhataja **KRISTJAN KANGUR**

12.00–13.00 Lõuna

II SESSIOON

TIPPJUHI JA PROJEKTJUHI OOTUSED. EFEKTIIVNE KOOSTÖÖ PROJEKTJUHI JA TIPPJUHI VAHEL.

13.00–13.30 Projektijuhi ootused tippjuhile.

Skanska projektijuht ja Aasta Ehitaja **KEIT PAAL**

13.30–14.00 Tippjuhi ootused projektijuhile. Esineja kinnitamisel.

14.00–14.30 Projektijuht juhtide kokkulepete elluviijana. Koolitaja ja „Kasumliku projektijuhtimise“ raamatu konsultant **ALGIS PERENS**

14.30–15.00 Kohvipaus

III SESSIOON

EDUKAD PROJEKTJUHTIMISTÖÖ KOGEUSED

15.00–15.20 Kinnisvaraarendus kui suhtekorraldus.

Kriisi õppetunnid. Metro Capital Managementi partner ja juhataja liige **AIN KIVISAAR**

15.20–15.40 Rahaplaneerija pan-balti arendusprojekt. Swedbanki müügi- ja teenindusjuhtimise osakonna tegevusefektiivsuse valdkonna juht **MEELI KASK**

15.40–16.00 Õnnestunud ja ebaõnnestunud projektid. Majandusteadlane ja investor **VILJAR JAAMU**

16.00–16.15 Lõpusõnad

Veebruari soodushind 199 eurot (km-ga 238,9 eurot). Kehtib registreerimisel 08.02.13–26.02.13.

Tavahind alates 27.02.13 on 299 eurot (km-ga 274,8 eurot). Projektijuht: Reelika Andresson-Kesa, telefon 667 0238

Jim Rogers: Mul on Jaapani aktsiaid, sealsete ametivõimude tõttu tõusevad Jaapani aktsiad läbi katuse.

Miljardäril investoril sõnul on Jaapani valitsuse otsus kehtestada inflatsioon hea eeltöö aktsiate tõusuks ja jeeni kursi langemiseks.

TÕUSJAD

Barclays

323,30 GBp

+7,23%

Ramirent

7,75 EUR

+4,03%

Royal Bank of Scotland

353,20 GBp

+3,79%

Vestas Wind Systems

39,90 DKK

+2,78%

Electrolux

159,70 SEK

+2,63%

Neste Oil

11,20 EUR

+2,47%

Ühendriikide kinnisvaraturg on näitamas tugevaid taastumismärke, sest neljandas kvartalis tõusid riigi linnades eramute hinnad 88%.

Venezuela lööb augu firmade kasumitele

Venezuela otsus devalveerida oma valuuta mõjutab mitmeid USA ja Euroopa ettevõtteid, kes müüvad sealses riigis oma tooteid. Venezuela kehtestatud hinnakontrolli tõttu on nendel ettevõtetal ka raskem oma kasumeid kaitsta, kirjutas Reuters.

Reedel devalveeris Venezuela oma boliviari 32 protsenti, mis on viies kord kümne aasta jooksul.

USA ja Euroopa ettevõtted, kes teevad riigis äri, teenivad nüüd oluliselt väiksemat kasumit, kui vahetavad boliviariid ümber oma riigi valuutaks. Seetõttu hoiatas Colgate-Palmolive esmaspäeval, et võib uue vahetuskursi tõttu 120 miljonit dollarit kahjumit saada. Iiri pakendiettevõtte Smurfit Kappa, mis eelmisel nädalal teatas teisest oodatust paremast kasumist viie aasta jooksul, vähendas oma varade koguväärtust boliviari devalveerimise tõttu 142 miljoni euro võrra. Prantsuse vautšeritootja Edenred ütles, et devalveerimise tõttu kahaneb firma maksueelne kasum üle 2 protsendi. Esmaspäeval langesid Hispaania börsil nende ettevõtete aktsiad, mis tegutsevad Venezuela turul. Analüütikud ootavad Telefonica ja BBVA kasumile 3% langust. Kuigi Venezuela on ka varem oma valuutat devalveerinud, võib analüütikute sõnul praegune liigutus oluliselt rohkem ettevõtete kasumeid mõjutada, kuna tuhandete toodete hinnad on alates 2011 olnud inflatsiooni kontrollimise tõttu fikseeritud. "Praeguse devalveerimise mõju hindamine kestab kauem hinnakontrolli ja valitsuse regulatsioonide tõttu," ütles Stifeli analüütik Mark Astrachan.

Tulekul võib olla uus devalveerimine. Analüütikute sõnul oli viimane devalveerimine oodatav ja vajalik, kuid see ei toonud ametlikku vahetuskursi lähemale musta turu kursile. See tähendab, et uut devalveerimist võib oodata õige pea. Kaubanduseksperdid arvates on Venezuela probleemideks president Hugo Chavez'i suund sotsialismi poole ning see režiim jätkub ka siis, kui vähihaige Chavez peaks surema või tagasi astuma.

"Seni, kuni Venezuela režiimis ei ole muutust, on oodata valuuta väärtuse langemist," ütles Rahvusvahelise Kaubanduskomisjoni tippametnik Peter Morici.

RAINER SAAD
rainer.saad@aripaev.ee

Seni, kuni Venezuela režiimis ei ole muutust, on oodata valuuta väärtuse langemist.

Rahvusvahelise Kaubanduskomisjoni tippametnik Peter Morici

AUTOTÖÖSTUS

Prantsusmaa autotööstuse tõeheitk

Sel nädalal tulevad majandustulemustega välja PSA Peugeot Citroën ja Renault, mis peaksid näitama kogu riigi autotööstuse rasket olukorda ning suurendama survet täiendavate kulukärbete elluviimiseks.

Prantsuse autotootjad on praeguses autoturu kriisis kõige suuremad kannatajad, sest nende müük on enim keskendunud hädas olevatele Lõuna-Euroopa riikidele.

"Pärast katastroofilist 2012. aastat saab ettevaatlikkus kõigi firmade esmaesmärgiks," kommenteeris Reutersile Societe Generale'i analüütik Philippe Barrier.

Küsimuse all on üha uued kulukärped, nende seas poliitiliselt tundlikud koondamised. Lisaks on raske aru saada, kui hästi saavad Prantsuse tööstushiiud hakkama pikemaks ajaks prognoositud põhjas oleval autoturul.

Peugeot kaotas mullu kliente Hyundai ja Volkswagenile ning Renault' osa koduturul kukkus 1,1 protsendipunkti jagu, 8,4%ni.

Tootlikkus on tõusnud tähelepanu keskpunkti ning selles olukorras plaanib Renault töökoormuse tõstmisega kaotada nelja aastaga 8200 töökohta. Firma tahab teispäeval saavutada ametiühingutega kokkuleppe kõnelustel, mis algasid juba sügisel.

Renault on lubanud sulgeda mitte ühtegi tehast Prantsusmaal, kui töötajate palgad külmutatakse, töötunde pikendatakse ning töötajad nõustuvad kohustuslike ümberpaigutustega tehaste vahel.

AKTSIAD

Google'i juht müüb suure koguse aktsiaid

Google'i nõukogu esimees Eric Schmidt on valmis ära müüma arvestatava osa enda aktsiatest, millega mees teenib miljardeid dollareid, kirjutas Forbes.

Reedel USA Väärtpaperikomisjonile esitatud aruandest selgub, et Schmidt müüb ära 3,2 miljonit aktsiat, mis reedese sulgemishinna (785,37 dollarit) alusel tähendaks 2,5 miljardit dollarit. Kokku on tal 7,6 miljonit Google'i aktsiat.

LANGEJAD

Genpact Limited

16,17 USD

-3,10%

Coca-Cola

37,63 USD

-2,54%

Playtech

525,00 GBp

-2,33%

Snaige

0,48 EUR

-2,05%

City Service

1,94 EUR

-2,02%

Securitas

57,10 SEK

-1,55%

Coca-Cola neljanda kvartali kasum ületas analüütikute ootuseid, kuid käive tuli alla Wall Streete prognooside.

SUHTLEMINE KEERULISTES OLUKORDADES

Kuidas käituda pingelistes suhtlemissituatsioonides?

Koolitus annab:

- teadmisi inimese käitumise varjatud motiividest
- selgitusi ja tehnikaid keerulistes olukordades tegutsemiseks
- võtteid, mille abil enese ja teiste emotsioonidega hakkama saada
- lahendusi osalejate endi elust võetud situatsioonidele

Koolitaja on
MARE PORK

Äripäev

Täpsemat kava vaata aadressil www.koolitus.aripaev.ee.

Koolituse hind on 349 eurot (+ km).

Registreerimine aadressil koolituskeskus@aripaev.ee või telefonil 667 0100.